

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetijske Zveze z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Najvažnejši dan.

Velesrbski list »Tribuna«, glasilo Pašičeve radikalne stranke, piše, da bo 18. marec, dan volitev, odločilen dan. Ta dan se bo namreč odločilo, ali bo za vedno vladalo v naši državi srbstvo, ali pa bodo soodločevali tudi Hrvati in Slovenci, šlo bo za to, če bo naša država postala še bolj srbsko-centralistična, ali pa postane — zvezna država, to se pravi: zveza več samostojnih avtonomnih držav (Srbije, Hrvatske, Slovenije), z lastnimi vladami, lastnimi financami in lastno zakonodajo.

In potem — prerokuje Tribuna — če nad vsemi zmagata radikalna Pašičeva stranka, bo treba srbsko nadvlado najstrožje izvesti. Vse mora postati srbsko: v šolah se sme poučevati samo v srbskem jeziku, uradni jezik po državnih uradih bo samo srbski, vse knjige in časopisi se bodo smeli pisati samo v cirilici in srbskem jeziku (Domoljub ne bo več Domoljub temveč Срболуб). Op. pisca), vse organizacije, ki so osnovane na verski ali plemenski razliki, se morajo razpustiti — potemtakem pri nas vse kat. slov. izbrazevalna društva, ker so slovenska in katoliška, in kot taka temelje na verski in plemenski razliki, razpustiti se morajo n. pr. kmetijska družba za Slovenijo — ker Slovenije več ne bo, Slovensko planinsko društvo itd.

Mi dobro vemo, da ni nobena juha tako vroča, kot se skuha, prav dobro se pa tudi zavedamo, da je Pašič res odločil 18. marec kot odločilno bitko med velesrbskim in avtonomijom, da je njegov namen po 18. marcu končno veljavno za vedno utrditi nadvlado velesrbsstva v Jugoslaviji ter Hrvatoma in Slovencem za toliko časa preprečiti vsak vpliv na državno vodstvo, dokler se popolnoma ne posrbijo. Zakaj Pašič sam je izjavil, da se je l. 1918. dr. Korošcu, Trumbiću i. dr. samo previdno vdal v to, da naj tvorijo Srbi, Hrvati in Slovenci eno državo, v kateri pa je vsak narod enakopraven in sam gospod na svojih tleh, da pa je treba sedaj to zgodovinsko zmoto popraviti — to se pravi: ustanoviti iz Jugoslavije Velesrbijo z izključno srbsko nadvlado.

Zato ima »Tribuna« čisto prav, če imenuje 18. marec odločilni dan. Pa odločilni dan ni samo za Srbe, temveč še v prav po-

sebni meri za nas Slovence. Že dosedaj smo utrpeli vsled centralizma, ki so ga nam vsilili radikalci in demokrati s pomočjo in podporo slovenskih samostojnežev, naravnost nedopovedljivo ogromne škode v gospodarskem in kulturnem oziru. Na stotine milijonov našega denarja je potom direktnih in še veliko bolj potom indirektnih davkov romalo v Belgrad, med tem pa je naš kmet, obrtnik, delavec lezel v vedno večjo revščino, naši zavodi — šole, bolnice, univerza — hirajo in pešajo, da se boš kmalu pri ciganih več naučil kot pa v naši ljudski šoli in da boš kmalu na cesti lažje umiral kot v bolnici.

Zanaprej pa nam obetajo radikalni velesrbi še drugačno dobo. Doslej so nas topli z biči, odslej nas bodo s škorpionji, če le deloma obvelja to, kar piše »Tribuna«.

Zadnje volitve v narodno skupščino nam nudijo naravnost šolski zgled, kakšno škodo imajo kmetije, obrtniki, delavci v gospodarskem, političnem in kulturnem oziru, če napačno volijo. Volili so politične kričarje — zlasti samostojneže, liberalce — ki jim je šlo v prvi vrsti za lastno korist in so nas ob prvi priliki prodali velesrbskim pijavkam — in skozi tri leta so le-ti in vsi drugi volivci za to svojo zmoto oziroma zaslepljenost plačali na stotine milijonov.

Če se slovenski volivci še sedaj, po tej najdražji šoli, ki jo je sploh katerikoli Slovenec plačal, napačno odločijo, potem pa pustimo vse skupaj pri miru, ponižno nastavimo hrbte in prosimo, naj nas batinjajo tako dolgo, da bo koža od nas visela. Za kaj drugega nismo zmožni.

Kako Pašič vojsko pelje.

Pašič ve, kaj hoče. Velesrbijo. Kaj se to pravi, smo razložili v predstojećem članku. Pašič tega sedaj niti več ne skriva.

Prvo odločilno zmago za Velesrbijo naj mu prinese 18. marec. Zato se je Pašič za to bitko že par let pripravil. In priznati mu moramo: Pašič je dober in spreten, zato nad vse nevaren vojskovodja.

Pašič dobro ve, da večino v Jugoslaviji niti od daleč nima. Zato bo treba priboriti Velesrbijo brez večine in proti njej. Toda kako?

Njegov vojni načrt je ta-le: Svojo stranko pripeljati v narodno skupščino čim močnejšo, druge stranke pa čim bolj razbiti na drobne kosce. Zakaj male skupine se dajo kaj hitro in lahko podkupiti in niso ravno drage. Medtem pa je treba tudi pridno ščuvati druge na drugo, da se tepejo med seboj, med tem pa močna stranka vlada in vlada.

Na ta način manjšina postane večina, in večina postane ponižno in voljno orodje v rokah manjšine.

Ta dobro zamišljen vojni načrt izvršuje Pašič že dve leti. Nепrestano je večje in nevarnejše stranke razbijal in podkupoval. Komuniste je kratko rogual iz zbornice in naredil proti njim državni zakon, zemljoradnike je razkral na več kpsov, muslimane je s podkupovanjem razgnal na dvoje, končno se mu je posrečilo še demokrate razdeliti v dva tabora, z radičevci sploh ni imel dela, ker niti v zbornico niso došli, in ko je končno dosegel, kar se je doseglo dalo, je vzel vladno krmilo samo v svoje roke in razpisal volitve. Ves volivni aparat je v njegovih rokah, ministrski svet je postal volivni odbor radikalne stranke (kar je mogoče samo še na Balkanu) pridno odstavlja neradikalne uradnike in nastavlja po državnih službah radikalne agitatorje.

Tudi v Sloveniji mu je vse ležeče na tem, da stranke čim bolj razbije na male med seboj si nasprotujoče skupine. Sicer se slovenskih samostojnežev in liberalcev ne boji, ker so le-ti radi na prodaj, toda cena bo manjša in trud bo lažji, če je skupina čim šibkejša.

Največ preglavice mu dela Slovenska ljudska stranka. Že v teku treh let se je veliko trudil, da bi jo podkupil — pa ni šlo. In sedaj se celo boji, da bi dobila v Sloveniji večino poslancev, kar bi mu pri ustanavljanju Velesrbije zelo na pot hodilo. Zakaj poslance Slovenske ljudske stranke pozna kot neodjenljive bojavnike za avtonomijo in če pridejo v Belgrad in rečejo: mi zastopamo večino slovenskega ljudstva, potem je zaradi inozemstva težko preko te večine Sloveniji vriniti velesrbsko komando —

Toda Pašič ne obupa. »Bratom Slovencem« je poslal genljivo pismo, v katerem kaže gorečo ljubezen do Slovencev in jih milo vabi za vstop v radikalno stranko.

Se znatnejšo pomoč pa pričakuje od dr. Susteršiča, o katerem pišejo razni listi, da se je zopet zadaj teden mudil v Belgradu, kjer je imel dolgo pogovore z radikalnimi politikami. Uspeh teh pogovorov je bil, da v najkrajšem času začne dr. Susteršič izdajati dva časopisa z namenom, da se čimbolj oslabi Slovenska ljudska stranka, vsled česar bi Pašić dosegel svoj namen: ubiti svojo najnevarnejšo nasprotnico v Sloveniji. Izdajanje časopisov danes stane milijone, ki jih dr. Susteršič nima. Odkod je dobil ta ogromni denar, nam seveda ne bo povedal. Vemo pa, da je Pašić dal za volitve v Sloveniji več milijonov državnega denarja na razpolago.

To je vojni načrt generala Pašića. Točno ga izvršuje, veliko je imel že sreče, le za Slovensko ljudsko stranko naj bo prepričan, da je ugriznil v granit.

Volivni odbori.

V kolikor nam je znano iz poročil, ki prihajajo z dežele, so se po vseh občinah osnovali volivni odbori naše stranke kakor smo nasvetovali in naročili v okrožnici. Ti volivni odbori ponekod izvrstno delujejo, drugod pa je opaziti nekatere napake. Da se bodo volivne priprave izvrševale popolnoma točno in s popolnim uspehom, naj upoštevajo volivni odbori zlasti to-le:

1. Kjer je v občini več stanovsko političnih organizacij (Kmetiska, Delavska, Obrtna zveza), naj se sestavi volivni odbor sporazumno z vsemi temi organizacijami in naj bodo v volivnem odboru zastopani sorazmerno vsi stanovci, ki imajo v občini svoje organizacije.

2. V krajevne volivne odbore privzemite tudi nekaj mladih fantov. Mnogo je opravi, ki jih bodo fantje laže in bolje izvršili kakor preizkušeni moške. Pa tudi vaditi se morajo in življenja in navdušenja je več, če so fantje zraven.

3. Pazite, da bodo v volivnem odboru zastopane vse vasi v občini.

Splošno naj velja načelo, da morajo sedaj prenehati vsa nesporazumljenja, vsa prerakanja in volivci moške in fantje morajo složno in disciplinirano pripravljati vse potrebno, da bo zmaga 18. marca čim slajnejša. Gotovo je, ni mogoče po enem načrtu sestaviti volivne odbore v vseh občinah. Krajevni zaupniki morajo skrbeti, da bo volivni odbor tak, da bo z uspehom mogel voditi vse volivno gibanje. Poročajte pogosto, kako delate.

Tajništvo SLS.

Pred novo draginjo.

Finančno ministrstvo je zvišalo carinske pristojbine za 200 odstotkov. To se pravi: za kar je bilo treba sedaj plačati recimo 100 Din carine, bo sedaj treba plačati 300 Din. Ali po domače povedano: vse blago, ki bo na novo došlo iz inozemstva (n. pr. manufaktura), se bo zopet znatno podražilo.

Vlada je dovolila vojnemu ministru 865 milijonov dinarjev kredita za nabavo

kanonov. Teh 365 milijonov bo vojni minister dobil ne v državni blagajni, ki je prazna, temveč s tem, da se bodo tiskali novi bankovci. Torej bo naš denar za toliko manj vreden. Poleg tega nam je Amerika odgovedala nadaljnje posojilo v dolarjih, ker stoji na stališču, da državam, ki se oborožujejo, ne dovoli niti enega centa.

Zato je naš dinar padel pod radikalno vlado na najnižjo stopnjo.

Tako se pri nas začneja velesrbsko centralistično vladanje. In to se bo nadaljevalo v vedno hujši meri, če bodo volilci 18. marca podpirali Pašića in njegovo slovenske pomagaje.

Treznim in pijanim za predpust.

Alkohol in blaznice.

»Petino vseh norišnic bi lahko zaprli, ko bi spravili alkohol s sveta.« (Dr. Hoppe). Zdravniki so dokazali, da je med 100 norci 10 do 40 takih postalo vsled pijančevanja. »Na Nemškem jih spravi opojna pijača vsako leto do 30.000 v norišnice. Pri nas tudi ni dosti bolje.« (Dr. Robida.)

Alkohol in hiralnice.

Zdravnik Bourneville je dognal, da je bilo med 1000 slaboumnimi, božjastnimi ali bolešno-slabotnimi otroki 620 takih, ki so imeli očeta ali mater, ali pa obadva roditelja vdana pijaci. Podobno so v Parizu od leta 1880—1890 preiskali 1000 božjastnih otrok. Pri 471 otrocih so našli, da je bil oče pijanec, pri 84 mati, pri 65 sta bila oba.

Alkohol in ječe.

Dr. Baer je zbral podatke iz 49 kaznilnic in 32 jetnišnic za moške ter 21 prisilnih delavnic, pa je ugotovil, da je med 30.041 možkih jetnikov na vsakih 100 prišlo 43 vdanih pijanstvu. Zopet kaže statistika. Izmed 1115 steti slučajev zločinov in surovosti je bilo storjenih v gostilni 742, v domači hiši 86, na cesti 98, pri delu 87, drugod 102; torej 66 odstot. ali dve tretjini jih odpade na gostilno, na kraj, kjer se uživa alkohol v tej ali oni obliki, čeprav samo priložnostno. Najhujše posledice alkohola so te, da redno uživanje alkoholnih pijač pospešuje in stopnjuje zločinstvenost celega naroda. (Dr. Metod Dolenc.)

Alkohol in bolnišnice.

»Alkohol ne more ohraniti ne moči, ne zdravja, marveč razdira telo, opustošuje zdravje in goljufa revno ljudstvo. Kdor zatira žganjpitje, je pravi prijatelj ljudstva.« (Dr. Baer v Berlinu.) — »Vse opijanljive pijače, naj bodo te ali one vrste, krajsajo človeku življenje. So takorekoč ogenj, ki ga človek pije in ki uničuje življenje na strašen način.« (Zdravnik Hupeland.) — Francoski učenjak Flourens je opazoval v bolnišnicah posledice pijančevanja in prišel je do zaključka: »Moški ne umirajo, ampak se more.« Tudi je zdravniško dognano, da se alkoholiku polagoma vne-majo jetra in ledvice, odpove mu želodec, srce se razširi, žile zvapnijo, živeci pešajo... in odtod pride zlatenica in vodenica, mrtvoud in vrtoglavje in neštete druge bolezni tako, da je 70 odstot. vseh bolezni po zdravniških izjavah pripisovati uživanju alkoholnih pijač.

Gospodarski obzornik.

Naš denar v naše hranilnice

Lepo število hranilnic in posojilnic imamo v Sloveniji, dolga leta že delajo in tisoči in tisoči kmetovalcev so že imeli priliko izkusiti njihov pomen in njihovo dobrodelnost v slučaju potreb.

Zato bo marsikdo mislil, da je samo po sebi umevno, da bodo kmetje vlagali v kmečke posojilnice svoje prihranke, ker v enem ali drugem slučaju zelo lahko pridejo v položaj, da bodo od istih hranilnic in posojilnic potrebovali pomoč, potrebovali posojila. Toda žalibog ni tako in žalostno dejstvo je, s katerim se liberalni zavodi celo radi pohvalijo, da je v njihovih rokah veliko kmečkega, veliko črnega denarja. To je greh, to je madež na zadrugištvu, to je grobo pomanjkanje stanovske in zadrugišne zavesti.

Ali niso hranilnice in posojilnice tiste ustanove, ki imajo največ zasluge na tem, da je pri nas kmetijstvo napredovalo in se vzdignilo do današnje višine in ravno tako z njih pomočjo kmetijstvo še danes napreduje. Ali niso hranilnice in posojilnice tiste, ki so dale osnovo za vse drugo zadrugištvu. Brez njih ne bi imeli Slovenci lepo razvitega zadrugištva, tako da je vsemu

poljedelskemu stanu v naši državi za vzor! Ali niso poleg gospodarskih nalog ravno hranilnice in posojilnice veliko delale in velike vsote žrtvovale tudi za prosveto našega ljudstva! Saj so večino naših prosvetnih domov zidale hranilnice in posojilnice. One so rešile našega kmeta iz rok oderuških krepiljev vaških mogotcev, trgovcev in gostilničarjev, one so ga tudi istočasno tudi politično osvobodile. In koliko nezgod in nesreč, ki so v teku dolgih let prišle na kmetijski stan, so one lajšale in blažile in kmetu zopet pomagale na noge.

In kljub temu se še dobijo ljudje, ki se ne držijo gesla: kmetijski denar kmetu, katera ga uveljavljajo hranilnice in posojilnice. Tem ljudem so hranilnice in posojilnice dobre, kadar potrebujejo posojilo, seveda ker hranilnice in posojilnice posojajo po najnižjih obrestih. Se danes, ko je povsod obrestna mera tako neznansko zrasla, posojujejo hranilnice in posojilnice po 5 do 6 odstotkov. Kadar pa imajo ti ljudje kake prihranke, jih nesejo ali v liberalno banko ali v mesto v liberalno hranilnico ali pa celo zaupavajo svoje prihranke raznim trgovcem, obrtnikom. Marsikdo celo rajši drži denar doma, nego bi ga zaupal domači hranilnici in posojilnici. Ti ljudje pač ne

pomislijo, da s tem delajo proti koristim svojega stanu in proti svojim lastnim koristim. Ali niso banke s svojim kapitalom tiste, ki hočejo danes celo gospodarstvo urečiti tako, da bo le njim nesio koristi in ki celo v politiki hočejo komandirati. Ali niso liberane banke tiste, ki podpirajo brozverska društva, ki dajejo težke milijone za sokolski zlet, ki organizirajo z denarjem vojitve proti ljudstvu, ki vziruzujejo najbolj srupane liberane časopise (katerih ljuštvo noče plačevati), ki plačujejo mastne plače raznim upravnim svetnikom, ravnateljem in podravnateljem in ki v to svrhu, da dobijo za vse to potrebna sredstva, nesramno navijajo obrestno mero do 16, celo do 25 odstotkov, medtem, ko vlagateljem plačujejo komaj 5 do 8 odstotkov. In podobno kakor banke delajo tudi liberane hranilnice po mestih, okoli katerih se zbira liberana jara gospoda. Te hranilnice v mestu so ravno zato napravili, da lovijo kmečki denar, s katerim masno sužijo mestni trgovci, seveda zopet od kmeta. Ako pa kmet pri njih prosi posojila, ga ne dobi, ker hipoteknih posojil (na vknjižbo) ne dajejo ali pa so mu pripravljene dati posojilo na tako visoke obresti, katerih on ne premore.

Ugovarjal mi bo kdo in rekel, da zato nalaga pri bankah in pri mestnih hranilnicah, ker je tam denar varen. Saj n. pr. pri mestnih hranilnicah celo mesto porokuje za vloge. Za domače hranilnice pa pač ne ve, kakšno je jamstvo. Ta ugovor kaže, da naši kmetje hranilnice in posojilnice se veliko premalo poznajo. Vse naše hranilnice in posojilnice so zadruga z neomejeno zavezo, pri katerih vsi člani porokujejo za zadrugo, jamčijo s celim svojim premoženjem vlagateljem za njihove vloge. In ako vzamemo, da ima taka hranilnica in posojilnica le 50 članov (navadno jih imajo veliko več), potem pomeni to, da 50 posestnikov, gruntarjev jamči za to hranilnico in posojilnico. 50 gruntov pa danes tudi pomeni približno 50 milijonov. Ako pa vzame nasproti temu varnost pri bankah, bo vsakdo, ki ima vpogled v njih delo, priznal, da je pri večini bank dandanes varnost zelo majhna. Pred vsem so njihovi ravnatelji in upravni svetniki danes bavijo s špekulacijo in pri tem se prav lahko zašpekulirajo. Ko se jim zdi, da bodo najbolj obogateli, pa jim špekulacija spodleti in najbolj nizko padejo. V Sloveniji imamo danes že primere, da je morala banka prenehati oziroma jo je požrla druga. In ker je danes teh bank veliko preveč, odjedajo druga drugi kruh. Ker pa poleg tega tudi dajejo svojim višjim uradnikom zelo visoke plače, morajo gledati, da to visoko režijo krijejo in zato pač odirajo pri obrestih. Dočim hranilnice in posojilnice dajejo kmetom danes posojila še po 6 odstotkov, imajo banke že obrestno mero 14, 16, celo 25%.

Več stanovske zavesti in več združnega smisla, pa bomo lahko sprevideli, da so hranilnice in posojilnice resnični nesebični prijatelj kmeta in bomo vedeli, da se mora vse kmečki denar zbirati v hranilnicah in posojilnicah. Te se pa držijo gesla: »Kmeti denar — kmetom!«

Kdor je imel priliko videti delo naših hranilnic in posojilnic, ta dobro ve, kakšen

lov so uprizorile banke, trgovci, fabrikanti in špekulanti, da bi dobili v roke denar hranilnic in posojilnic. Toda te se niso dale premotiti, ampak so držale zvestobo kmetu, za katerega so in od katerega denar zbirajo.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost našega denarja neprenehoma pada. Dne 19. januarja je bilo v Svici, in sicer v Carihu vrednih 100 Din le še 3 franka 60 santimov ali 100 kron 90 santimov (vinarjev), dne 21. januarja pa je bilo 100 Din vrednih 3 franka 75 santimov ali 100 K okroglo 94 santimov (vinarjev). Poglejmo v preteklo leto, kako je krona stala, bolj po pravici povedano, padala. 100 K je bilo vrednih v Svici Meseca januarja 1 frank 75 santimov, februarja 1 frank 60 santimov, marca 1 frank 75 santimov, aprila 1 frank 65 santimov, maja 1 frank 87 santimov, junija 1 frank 70 santimov, julija 1 frank 55 santimov, avgusta 1 frank 55 santimov, septembra 1 frank 95 santimov, oktobra 2 franka 12 santimov, novembra 2 franka 22 santimov, decembra 1 frank 55 santimov.

Da praktično pojasnimo, kakšne cene morajo nastati, ako bi obveljali zadnji curiški tečaji. Za naša najvažnejša živila, navajamo kot primer nove cene in ki so veljale v nadrobni trgovini začetkom novembra v Ljubljani:

Predmet	začetkom novembra 1922	po stanju danes en gros cene
mast, amer.	K 92 za kg	K 160 za kg
moka 0	K 20 za kg	K 32 za kg
sladkor, kocke	K 68 za kg	K 108 za kg
sladkor, kristal	K 58 za kg	K 100 za kg
olje	K 76 za kg	K 160 za kg
riž, glaziran		
boljše vrste	K 32 za kg	K 68 za kg
kava santos	K 140 za kg	K 248 za kg

Časno je, da večina ljudstva tako ogromne podražitve blaga ne more prenesti in pričakujeji, ko poidejo v par dneh zadnje zaloge sorazmerno cenenegega blaga in se bodo pojavile v trgovini nove cene, da se je badi najhujšega.

CENE.

g Ljubljanski trg. Cene v kronah: Goveje meso prve vrste 56 do 60 K, druge vrste 48 do 52 K, tretje vrste 36 K; loj 70 K; telatina 64 do 66 K; svinjsko meso prve vrste 94 K, druge vrste 84 K, trebušna slanina 110 do 116 K; riba in sal 128 do 135 K, mešana slanina 120 do 126 K, mast 145 do 150 K, drobnica 40 K; piščanec 60 do 90 K, kokoš 120 do 150 K; jajce 7.50 do 8 K. Perutnine in jaje nekoliko primanjkuje. Ribe se dovažajo v večji množini na trg; ščuke in karpji 80 K kg. Mleko 14 K liter, sirovo maslo 200 K, čajno 280 K. Kruh: kg belega 28 K, črnega 24 K, žemelj 34 K. Specerijsko blago: kava od 160 do 220 K po kvaliteti, kristalni sladkor 88 K, v kockah 96 K. Riž prve vrste 52 K, druge vrste 36 K, liter namiznega olja 128 K, jedilnega olja 96 K. Moka 0: 30 K, bela krušna 24 K, črna 22 K, kaša 26 K, ješprenj 36 K, otrobi 12 K, koruzna moka 18 K, ajdova moka 40. 100 kg pšenice 2000 K, riž 1800 K, ječmena 1500 K, ovska 1450 K, prosa 1500 K, koruza 1400 K, fižola ribničana 1700 kron, prepelčarja 1800 K. Kubični meter trdih drv 600 do 700 K, 100 kg premoga 140 do 150 K. — Glede zelenjave je potreba krita. Zeljate glave 6 do 8 K kg, kislje zelje 10 do 12 K kg, ohrovt 12 do 14 K, karfiljole 40 do 44 K, kolerabe 20 do 25 K, čebula 20 do 22 K, česen 40 K, krompir 7 K, repa 3 do 4 K, kislja repa 8 K.

g Draginja raste. V Sarajevu so te dni zvišali ceno premoğu. Podražilo se je tudi meso in velja kilogram: govedine brez privage 12 Din, z 10 dkg privage 10 Din. Telatina velja 9 Din, moka št. 0 pa 7.25 Din za kilo. — V Zagrebu so cene vseh življenskih potrebščin neverjetno poskočile. Par.kokoši velja do 600 K (!), jajca po 9 K, surovo maslo do 240 K za kilogram, zelenjave si skoro nihče več kupiti ne more.

— Tudi v Ljubljani rastejo cene. Ker pa pravijo ljudje, da bo vrednost dinarja še nekoliko padla, smemo pričakovati »veselo« Veliko noč.

g Naš viaski trg. Po vinu je zelo malo povpraševanja. Cene od trgatve sem so ostale neizpremenjene. Izvoz je slab. Vino kupujejo le gostinčarji in se ti le za sproti. V Dalmaciji vinska trgovina počiva. Izvozi se le okoli 2600 hektolitrov v hrvatsko Primorje in na Reko. Cena črnemu vinu v Dalmaciji je 25 do 27 in pol Din za alkoholno stopnjo, za bela pa 22 in pol do 25 Din. Na otoku Visu, kjer so priznana dobra vina, stane hektoliter črnega vina 450 do 525 Din. V gostilnah prodajajo liter vina po 6 do 10 Din. — V Vojvodini ni sploh nobene kupčije. Tam prodajajo hl vina po 100 do 200 Din. — V Srebru plačujejo nova vina liter po 3 in pol do 4 in pol Din za hl, vino iz leta 1921 po 5 Din 1 L. Ker se je trgatve vršila v slabem vremenu, je bilo grozde deloma gnilo, vsled česar postajajo vina kalna in se kvarijo. Vinogradniki so vsled tega v velikih skrbeh, kaj naj počno s slabim vinom, ko ne morejo prodati niti dobrega. Valed padca vrednosti našega denarja postajajo cene vinu stalne in pričakujejo, da se bo tudi pri nas razvila trgovina z vinom. — Na Češkoslovaškem tudi ni nobene kupčije. V okolici Bratislave stane 8 odstotno vino 250 do 300 češkoslovaških kron hektoliter, enako tudi v karpatskih krajih. — Iz Mačarske je izvoz vina popolnoma ponehal. V okolici Budimpešte stane 10 odstotno vino 40 do 50 mažarskih kron 1 l, v notranjosti države stanejo 10 do 12 odstotna vina 1 l 50, 65, celo 100 maž. kron, 8 odstotna vina pa 82 maž. kron.

g Žitni trg. Pretekli teden so cene žitu v Vojvodini vsled vedno manjše vrednosti denarja znatno poskočile. Povpraševanje je bilo veliko, ponudb pa vedno manj, tako da koncem tedna ni bilo sploh nobenega žita na prodaj. Začetkom tedna je stala pšenica, postavljena na kako postajo v Vojvodini 420 do 440 Din, koncem tedna pa že 440 do 465 dinarjev. Cena novi koruzi je bila 215 do 235 dinarjev. Po moki je bilo posebno veliko povpraševanje s strani izvoznikarjev. Cene beli moki št. 0 so dosegle 675 do 700 Din za 100 kg. Drugje so bile sledeče cene:

Čakovce. Pšenica 456.25 do 475 Din, rž 350 do 400 Din, ječmen 325 do 350 Din, oves 312.50 do 337.50 Din, nova koruza 275 do 337.50 dinarjev, stara koruza 362.50 do 375 Din, beli fižol 343.75 do 375 Din, pisani fižol 350 do 387.50 Din, moka št. 0 680 Din, mekinje 200 dinarjev.

Varaždin. Pšenica 440 Din, rž 360 do 380 dinarjev, oves 325 Din, nova koruza 350 Din, pisani fižol 350 Din, moka št. 0 700 Din, mekinje 225 Din, seno 125 do 175 Din, detelja 225 Din, slama 75 Din.

Vukovar. Pšenica 425 Din, rž 350 Din, ječmen 300 Din, oves 262.50 Din, nova koruza 215 Din, stara koruza 275 Din, beli fižol 300 dinarjev, pisani fižol 300 Din, moka št. 0 650 Din, mekinje 187.50 Din.

Mitrovica 420 do 430 Din, rž 390 do 400 dinarjev, ječmen 350 do 360 Din, oves 320 do 340 Din, nova koruza 220 do 230 Din, beli fižol 350 do 370 Din, moka št. 0 650 Din, moka za krmo 200 Din, mekinje 200 Din.

Požega. Pšenica 430 Din, rž 350 Din, ječmen 300 Din, oves 300 Din, stara koruza 250 dinarjev, pisani fižol 375 Din, krompir 100 dinarjev, moka št. 0 625 Din, moka za krmo 275 Din, mekinje 200 Din, seno 150 Din, detelja 175 Din, slama 75 Din.

Subotica. Pšenica 435 Din, rž 350 Din, ječmen 300 Din, oves 275 Din, nova koruza 235 Din, moka št. 0 640 Din.

Hok. Pšenica 430 Din, ječmen 275 Din, oves 250 Din, koruza za mesec marec 300 Din, fižol 325 Din, moka št. 0 625 Din, moka št. 2 600 Din, moka št. 5 425 Din, mekinje 200 Din.

g Cene vžigalje se bodo povisale? Iz Osijske poročajo, da je monopolni kontrolor pri tamošnji tvornici vžigalje prejel od monopolne uprave v Beogradu odredbo, da se prodaja vžigalje do nadaljnje odredbe popolnoma ustavi. Čuje se, da nameravajo monopolno takso za vžigalje zvišati.

g Naš izvoz jeje v Svico. Svica je uvozila leta 1922 jaje za 18 milijonov 300 tisoč švicarskih frankov. Od tega odpade na našo državo 11 milijonov 600 tisoč švicarskih frankov ali 61 odstotkov.

ZIVINA.

g Slinavka v ljubljanski okolici in Ljubljani. Uradni list št. 8 z dne 9. januarja objavlja naredbo pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za kmetijstvo, ki prepoveduje v Ljubljani in okolici vsak promet z živino. Glasom te navedbe se morajo razkužiti tudi vsi živalski vozovi po železnicah itd. Ta naredba je bila izdana valed tega, ker se je slinavka v ljubljanski okolici zelo razširila in proti nevarnost, da se ta nalezljiva živalska kužna bolezen ne zanese tudi v druge, doslej še neokužene kraje.

g Cene živini v Zagrebu dne 16. t. m. za 1 kg žive teže v dinarjih: Biki 10 do 11, voli I. 11, II. 8, III. 6, krave I. 5, II. 4, III. 3,50, teleta I. 23, II. 21,50, III. 18, mesnate I. 17,50, II. 16,50; svinjska mast 33, сало 31,50, slanina 29,50. Cene mesnatim svinjam čvrste. — Dne 17. t. m. se je vršil tedenski sejem. Prignali so srednje število živine, kupcev je pa bilo precej. Cene so bile sledeče: Voli I. 9,50 do 10, II. 7,50 do 9, III. 5 do 6,50, krave II. 6 do 8, III. 4,75 do 6, mlada živina 7 do 8,50, teleta I. 13,5 do 13,75, II. 12 do 13. Svinje so se tržile: debele 22 do 22,50, domače 23 do 23,50, II. 18,50 do 19,50, III. 17 do 17,50. Krma se je tržila: detelja 200 do 237,50, sena 244 do 300, slama 162,50 do 175. Par srednjih konj se je plačal po 7 in pol do 8 tisoč dinarjev. — Dne 18. t. m. so bile sledeče cene: Biki 10 do 11, voli I. 11 do 12, II. 7 do 8, III. 5 do 6, krave I. 9, II. 6, III. 4, mlada živina komad 2000 do 2500, teleta I. 16, II. 13. Svinje so se tržile: debele I. 22 do 24, II. 18 do 20, III. 17, svinjska mast 33 do 35, сало 31, slanina 29 do 30. Cene čvrste. Radi padca dinarja močno povpraševanje iz inozemstva. — Dne 19. t. m. so bile sledeče cene: Svinje prve vrste mesnate 19, druge vrste 18, tretje vrste 16,50. Svinjska mast 35, сало 32, slanina 28. Cene čvrste, povpraševanje veliko, dogon slab. — Iz Varaždina poročajo dne 19. t. m.: Na današnjem svinjskem sejmu so stale: Svinje mesnate prve vrste 20 do 21, druge vrste 19, tretje vrste 18. Svinjska mast 35, сало 32, slanina 28. Cene čvrste, povpraševanje veliko, dogon radi hurje in hudega mraza slab. — Iz Subotice poročajo, da se v Vojvodini opaža znatno nazadovanje cen svinjam, ker je zaradi pretiranih cen izvoz svinj začel zastajati. — Na letnem sejmu v Oslijeku dne 20. t. m. so bile sledeče cene: Konji 15 tisoč Din za komad, žrebeta 2000 do 3000 Din, krave 2500 do 3000 Din, teleta 500 do 1000 Din, biki 5000 do 6000 Din, voli 3000 do 4000 Din, pitani prešči 17 do 20 Din za 1 kg žive teže. — Iz Banata poročajo: V Vršen skačejo cene življenjskim potrebščinam. Na trg so prignali veliko svinj in goveje živine. Par mladih svinj je stalo 1625 Din. Debele svinje za mast so prodajali po 18,50 Din kg žive teže. Bile so težke nad 210 kg. Bolj suhe so prodajali po 17,50 Din žive teže, prešče po 30 dinarjev čiste teže. Slanina slabše vrste 25 dinarjev, boljše 26 Din, sedaj je skočila na 30 Din. Šalo je bilo 27 Din, a sedaj je 32 dinarjev kg. Mast je bila 38 Din, sedaj je poskočila na 32 Din kg. Krave mlekarice so prodajali po 2125 Din, debele krave za klanje stare 3 leti in pol so prodali par po 7000 Din; težki sta bili 1.100 kg. Teleta po 12 Din žive teže.

DAVKI.

g Carina povišana. Za veliko stvari, ki se uvajajo v našo državo, je treba plačati carino v slatih dinarjih. Finančni minister je sedaj podražil zlat dinar in sicer je določil, da stane zlat dinar 9 papirnatih. Valed tega se bodo gotovi predmeti podražili.

g Osebnih dohodnino za leto 1923 napovejte še ta mesec. Kdor sam ne napove, mu jo odmeri davkarja. Tisovin za napoved osebnih dohodnino davkarje ne razpošiljajo, ampak si je mora iti vsak sam iskati. Napovedi o osebnih dohodnini prepisite in spravite, da veste, kaj ste napovedali. Kakor že rečeno, morate izvršiti napoved za osebnih dohodnino najpozneje do konca januarja t. l. Proti davščini na domače vrtove.

Osnovni odbor Vrtnarskega društva za Slovenijo v Ljubljani je predložil na predsedstvo pokrajinske uprave, na mestno občino ljubljansko in na oddelek za kmetijstvo sledečo resolucijo:

Na sestanku dne 7. januarja 1923, pri Kmetijski družki v Ljubljani številno zbrani zastopniki vrtnarstva soglasno ugotavljajo, da slovensko vrtnarstvo in zelenjadarstvo ne samo ne napreduje, marveč očitno propada in nazaduje, akoravno bi s ozirom na zemljepisno lego Slovenije lahko tvorilo če ne glavno, vsaj važno in dobičkonosno zemljedelsko panogo. Splošno, celo evropskoznano je zelenjadarstvo ljubljanskih predmestij, Krakovskega in Trnovskega. Le temu grozi bud, če ne usoden udarec vsled izvajanja navedbe o mestni davščini na nezazidana zemljišča v Ljubljani. Ze naredba sama štiti premalo domače vrtove, nje izvajanje pa je sposobno, da jih popolnoma uniči. Odbravamo pametno zemljiško politiko mestne občine, da hoče ubiti nezdravo spekulacijo s stavbišči protestiramo pa odločno proti temu, da bi se obdavčili domači vrtili, ki obstoje in se obdelujejo pri hišah v predmestjih ljubljanskih že desetletja in desetletja, ki dajejo ljubljani zdravo zelenjavo in tvorijo po večini del eksistence njih lastnikov. Zato zahtevamo:

1. Pokrajinska uprava za Slovenijo naj takoj ukine izterjavanje davščine na nezazidane parcele.
2. Pokrajinska uprava za Slovenijo naj nemudoma odredi revizijo navedbe pokr. namestnika z dne 21. maja 1922 št. 164 U. l. s sodelovanjem interesentov vrtnarstva v pravcu, da se zaščiti domači vrtovi v čim večjem obsegu ter da se zelenjadni vrtovi ljubljanskih predmestij, ki so se do danes obdelovali v svrhu produkcije zelenjadi in vrtnih pridevkov, izvzamejo iz obdavčenja. — Za osnovni odbor Vrtnarskega društva: M. Humek, dr. Fr. Spiller.

RAZNO.

g Odposlanci trgovcev iz Slovenije so prišli v Belgrad, da obiščejo ministra za pravosodje, trgovino in notranje stvari. Namen njihovega prihoda je izposlovati od ministrov, naj se zakon o pobijanju draginje izvaja v Sloveniji tako kakor na Hrvaškem in v Srbiji.

g Pogajanja o osemurnem delavniku. Dne 16. januarja se je vršil posvet zastopnikov trgovskih in obrtnih zbornic iz vse države. Razpravljalo se je o sestavi pravilnika, kakor ga določa zakon o zaščiti delavcev. V zakonu je več točk, po katerih se delavni čas gotovih strok delavstva podaljša do 10 ur dnevno. Istočasno so se sestali tudi zastopniki delavcev, ki stoje odločno na stališču, da se ne dovoli podaljšanje osemurnega delavnika. Kakor se doznava, zahtevajo trgovske zbornice deseturni delavnik za vse delavce, razen onih v rudnikih. Pogajanja se nadaljujejo dne 1. februarja.

g Ljubljanski semenj za krzna. Kakor vsako leto se bode obdrževal tudi letos v prostorih I. ljubljanskega javnega skladišča, Ljubljana, Dunajska cesta 33 dne 23. januarja 1923 Pavlov semenj za kozuhovino.

g Za nas ni denarja, pač pa za Srbijo. Po precej dolgem času se je dne 18. februarja vršila seja finančnega odbora, ki je bila po razpustu parlamenta, prvokrat sklepčna. Pred prehodom na dnevni red je zahteval posl. Banić (Jugoslov. klub), naj se razpravlja o postopanju tajnika finančnega odbora demokrata Sečerova, ki je samovoljno izpremenil sklepe finančnega odbora prosvetnega proračuna, vsled česar so prečanski kraji prikrajšani za več milijonov dinarjev. Sklenjeno je, da se o tem postopanju demokrata Sečerova razpravlja na prihodnji seji. Nato se je razpravljalo o kreditih za ministrstvo za promet, ki zahteva 100 milijonov dinarjev za razne proge, večinoma srbske. Pri tem je zahteval poslanec Banić, naj se pri vprašanju graditve železniških prog odpravi

vsako strankarstvo. Izjavil je, da za kredite ne more glasovati, ker ni vlada izpolnila svoje obljube glede prehrane pasivnih krajev. Demokrat dr. Marković je izjavil, da ne kreditira radikalcem niti pare. Zatem se je vršilo glasovanje ter so bili odobreni vsi krediti z 11 glasovi proti 8. Za vlado je glasoval tudi musliman Filipović. Posl. Pušenjak (Jugoslov. klub) je povodom debate o kreditih omenil veliko brezbriznost, ki vlada v ministrstvu za javna dela glede krajev v Sloveniji, vlasti glede Mežiške doline, kjer bi bilo nujno potrebno popraviti ceste, ki so v neredu. Vlada samo obeta, ne da pa denarja in z ozirom na kredite, ki so bili danes sprejeti, izgleda, da skrbi samo za Srbijo, medtem ko za prečanske kraje nima smisla. Opozoril je tudi na žalostni položaj uradništva. Koncem seje je govoril finančni minister o prehrani pasivnih krajev. Izjavil je, da je kredit 55 milijonov dinarjev in 15 milijonov dinarjev za Belgrad, ki ga je imela prejšnja vlada, popolnoma izčrpan. Sedanja vlada ima vsega skupaj 8 in pol milijona dinarjev na razpolago, in sicer 4 milijone iz fonda sekvestriranih posesti, 3 milijone pri ministrstvu za javna dela, ki so določeni za popravo cest v pasivnih krajih, in 1 in pol milijona iz reparacijskega fonda, ki je določen za izplačilo vojne odškodnine siromašnemu prebivalstvu v Srbiji in Črni gori.

g Društvo oplemeniteljev rastlin so ustanovili v Oslijeku. Pomen tega društva za naše poljedelstvo je zelo veliko, ker imamo v naši državi za sedaj 5 postaj, ki se bavijo z oplemenjevanjem rastlin, dočim jih ima Nemčija na stotine. Seveda Slovenija nima še nobene take postaje.

g Kmetijski pouk na deželi. Oddelek za kmetijstvo priredi od 22 do konca meseca januarja t. l. sledeče poučne tečaje in predavanja. 1. V četrtek dne 25. jan. v Mirni peči v šoli ob 13. uri (praktični tečaj za cepljenje, okr. ekonom Kafol), v Mavčičah ob 8. uri v stari šoli (o izboljšanju hlevov, o gnojenju in živinoreji, pomočnik okr. ekonom Hladnik). 2. V nedeljo 28. jan. v Trški gori ob 14. uri v vinogradu g. Osolnika (praktični tečaj o režnji trt, okr. ekonom Kafol), v Radečah ob 8. uri (o racionalnem gnojenju, pomočnik okr. ekonom Ambrož), v Cerkljah ob 15. uri v Ljudskem domu (o krmiljenju živine in o mlekarstvu, pomočnik okr. ekonom Hladnik), v Mokronogu po prvi maši v Društvenem domu (o živinoreji, o mlekarstvu, o ureditvi gospodarskih stavb, živ. inštruktor Gregore), v Dobrem polju (o zimskem in zgodnjepomladnem delu čebelarja, potovalni učitelj čebelar tva Okorn), v Trbovljah pri zborovanju kmetijske družnice (o svinjereji, o produkciji mleka, živinorejski inštruktor Zupanc), v Vuzenici (o pospeševanju živinoreje, o sadjarstvu okr. ekonom Wernig), v Turnišču v Prekmurju (o izboljšanju hlevov, o živinoreji, okr. ekonom Vojsk), v Krogu v Prekmurju ob 13. uri (o gnojenju za umetnimi gnojili, pomočnik okr. ekonom Pavlica). 3. V ponedeljek 29. jan. pri Sv. Marku pri zborovanju kmetijske družnice (o zboljšanju krme, o vzgoji plemenjakov) in v torek 30. jan. v Hrastniku pri zborovanju kmetijske družnice (isto predavanje (isto predavanje, živ. inštruktor Zupanc).

g Vinarska zadruga v Metliki priredi v nedeljo 4. februarja 1923 v prostorih Narodne Citalnice v Metliki vinski semenj z začetkom ob 11. uri in zaključkom zvečer. — Na semnju bodo razstavljena najrazličnejša bela in črna vina iz vseh gorice metliškega solnega okraja. — Gostilničarji in vinski trgovci! Opozorjamo vas, da je pridelala Belokrajina letos izborna kapljico, ker je bilo grozljivo popolnoma zrelo in se je trgavec vršila v lepih dneh v prvi polovici oktobra. Vino je zdravo, ne

preminja barve in je že enkrat pretočeno. Zaradi obilnega pridelka bo izbira prav bogata in cene primerne.

g Vinska kriza v Dalmaciji povzroča prebivalstvu veliko skrb. Povpraševanje po vinu je neznatno in tudi ni nobenega izvoza. Kleti so polne, kupcev pa ni od nikoder. Tako n. pr. je po povoljnih cenah na prodaj samo v šibeniškem okraju nad 50 tisoč hektolitrov vina.

g Ljubljanski sejem za koruzo so jo vršili dne 23. januarja.

g Okoli 200 tisoč kg finejšega tobaka namerava izvoziti naša država. Za dom ostanejo odpadki, ki so dragi in nič vredni.

g Redna letna skupščina Sadjarskega društva za Slovenijo bo nepreklčno na svednice 2. februarja (ne pa 4. kakor je bilo pomotoma javljeno v »Kmetovalcu«) l. s. ob pol 11. uri dopoldne pri Kmetijski družbi na Turjaškem trgu št. 3 v Ljubljani. Na tej skupščini je najvažnejša točka preustroj društva v Sadjarsko in vrtnarsko društvo. Ker gre torej za važne odločitve, se člani Sadjarskega društva opozarjajo, da se v čim večjem številu udeležijo te skupščine. Obenem pa vabimo tudi vse druge sadjarske in vrtnarske interese, ki doslej še niso bili člani Sadjarskega društva, da s svojo navzočnostjo in s stvarnimi nasveti in predlogi podpirajo naše stremiljenje: postaviti sedanjo organizacijo na širši in trdnější temelji. Odbor.

g Narodni Gospodar, glasilo »Združne zveze« v Ljubljani, št. 1. je pravkar izšel. Ima sledečo vsebino: Ob novem letu, nadaljni članek je »Obubožana Slovenija«, na katerega še posebej opozarjamo, temu slede resolucije zadružnega kongresa v Splitu, o katerem smo v »Domoljubu« že poročali in končno članek: Najvažnejše spremembe v narčtu enotnega zakona o gospodarskih združbah napram sedanjemu položaju. Temu sledi razen drobiž. List toplo priporočamo.

g »Zadružar«, glasilo »Združne zveze« v Splitu št. 1. prinaša članek: »Kako ojačimo naše zadružništvo?« Članek se zavzema za obvezno štedenje vseh združnikov. V drugem članku poroča S. Bulić o uspehu potujočih razstav dalmatinskega olja in oljnih sadov. Nadalja prinaša članek o prihodu Slovanov v Dalmacijo in o važnih izkopinah v Egiptu. Take in podobne reči bi v listu lahko izostale, saj nimajo nobenega opravka z zadružništvom.

Razgled po svetu.

DOMA.

Volilni boj postaja hujši. Radikali napeenjaj ovse strune, da bi čim večje število svojih poslancev spravili v narodno skupščino in da bi vse druge stranke čimbolj razbili. Zato se sedaj peča vlada večinoma samo z volitvami, ministriški svet pa je postal generalni volilni štab za radikalno stranko. Kaj takega v Evropi menda še nismo doživeli, da bi se vlada pretvorila v volilni odbor gotove stranke. Komunistom so prepovedali pod katerimkoli imenom nastopiti. Slovenski komunisti so poslali v Belgrad voditelja Fabjančiča, da bi izposloval vsaj za Slovenijo dovoljenje — toda ustrezno mu brzkone ni bilo. Zakaj radikalcem gre za to, da nasprotne stranke čimbolj ubijejo. Sredstev za to ne izbirajo. — Hude skrbi pa povzroča radikalom Stojan Protić, ki je bil svojčas eden najvplivnejših voditeljev radikalne stranke, v zadnjem času pa je izstopil iz nje, ker se je, kakor pravi, oddaljila od radikalnega programa in je tako obsojena na smrt. Stojan Protić je pozval svoje prista-

še, naj povsod postavijo lastno kandidatno listo. Nič se ne more soditi, koliko pristašev ima Stojan Protić za sabo. Če se mu posreči znatno odriniti Pašiča, bo to hud udarec za velesrbski radikalizem.

Demokrati so izdali šele sedaj svoj volilni proglas, ki je nehote najhujša obsodba demokratske vlade. V proglasu namreč našteva, kateri važni zakoni se niso sprejeli v bivši skupščini; dokaz, da demokratsko-radikalna-samostojna vlada niti v najpotrebnejših zadevah ni vršila svoje naloge. Ker je demokratska (liberalna) stranka strogo centralistična, zato seveda v proglasu o spremembi ustave ni nobenega govora. Pri nas v Sloveniji demokrati (dr. Zerjav — dr. Kukovec) nabrže ne bodo dobili nobenega poslanca.

Volilno gibanje v Sloveniji se tudi vedno bolj razvija. Zerjavovci še vedno skušajo samostojneže in narodne socialiste pridobiti za skupen blok, pa samostojneži ne dajo radi iz rok še tistih glasov, ki so jim ostali. Verjetno je, da se bodo Zerjavovci do zadnjega potili, da zlezejo pod skupen klobuk in s tem vsaj golo življenje rešijo.

Liberalni starini so osnovali svojo lastno stranko in sicer: narodno napredno stranko, katere glasilo je Slovenski Narod. S tem so se tudi formalno odločili od demokratske stranke.

O dr. Šusteršiču poroča »Slov. Narod«, da bo začel izdajati dnevnik »Ljudska pravica« in bo osnoval novo stranko, ki se bo imenovala »Ljudska stranka« in ki bo podpirala radikale.

Razmerje z Mažarsko je precej napeto. Naš poslanik v Budimpešti je došel v Belgrad in poročal o stanju na Mažarskem. Ker drži Mažarska v ječi Božidarja Severja, je naša vlada zaprla nekega mažarskega podanika. Nato so Mažari Severja izpustili in se sedaj nahaja v neki budimpeštanski bolnici.

Na bolgarski meji so vdrli komitaši v neko našo vas, jo zažgali in odvedli prebivalstvo s seboj. Vsled tega je naša vlada poslala bolgarski vladi oster dopis, v katerem zahteva, da se mora vsa škoda povrniti in odpeljani prebivalci oprostiti.

DRUGOD.

Litvanija je država, ki je nastala iz predvojne Rusije na severozahodu ob Vzhodnem morju. Na najjužnejši morski obali te države je ozek pas ozemlja s pristaniščem Memel, ki ni še nobeni državi prisojeno, pač pa je doslej vladala ta kos (vlik kot naša Gorenjska) medzavezniška komisija. Litvani pa niso nikogar vprašali, temveč so po svojih vstaših lepega dne vdrli v Memel in izjavili, da so sedaj Litvanici gospodarji. Takoj so se oglasili Poljaki in rekli, da ne trpijo zasedbe Memla po Litvancih in da bodo magari z vojaško silo pregnali Litvance iz Memla. Pa je zarožljaj očka Rus in rekel: Litvanci, le držite; če udari Poljska na vas, udarim jaz na Poljsko. In sedaj stražijo drug drugega.

Ruhrsko ozemlje so Francozi docela zasedli. Toda Nemci se ne udajo. Ustavili so vse dobave premoga Franciji, Francozi pa jih tudi z najhujšimi grožnjami ne morejo prisiliti, da bi delali. Niti zvedeti ne morejo, koliko premoga nakopljejo Nemci vsak

dan, ker so vse podatke Nemci pravočasno prepeljali na varen kraj. Francozi so radi tega silno razjarjeni. Zato so zasedli tudi vse državne banke in izjavljajo, da bodo vkorakali tudi v Berlin. Rusija pa gloda, čaka in brusi orožje zase in za Nemčijo. Zakaj vse Kruppove tovarne za orožje danes obratujejo v Rusiji.

Tedenske novice.

Domače novice.

d Županski tečaj se vrši dne 29. t. m. v Ribnici. Začetek ob devetih zjutraj. Predavali bodo strokovnjaki o občinskih, upravnih in davčnih zadevah. Isti dan so vrši popoldne tudi občni zbor ribniške podružnice Županske zveze in po občnem zboru sledi še eno predavanje. Dnevni red občnega zbora je: 1. Poročilo načelstva. 2. Ustroj in delovanje Županske zveze za Slovenijo; poroča zvezin tajnik. 3. Slučajnosti. — Župani, občinski odborniki ter vsi možje in mladeniči, ki se zanimajo za občinsko poslovanje in gospodarstvo, se udeležite tečaja in občnega zbora. **Predsednik.**

d Zborovanje Kmetске zveze v Starem trgu v Beli Krajini bo v nedeljo, dne 28. t. m. po prvi sv. maši. Obenem se vrši volilni shod, na katerem naj priča častna udeležba o zavednosti in pravem umevanju predstoječih volitev. Poročala bosta guvernika iz Novega mesta.

d Padanje dinarja na curiški borzi se je zadnje dni ustavilo. Dinar se je zopet za las popravil.

d Vsiljivi Bernot dobil brco. Bernot, urednik »Napreja« je neskončno siten socialdemokrat. Vsi njegovi pristaši so že do grla siti njegovih neslanosti. Zato ni čuda, da je slovenska socialna demokracija razcepljena kar na tri plati: Zarjani, Bernotovci in Mariborčani, če komunistov niti ne štejemo. V Belgradu se je te dni vršil kongres socialnih demokratov za združitev vseh socialističnih strank. »Združili« so se na ta način, da so Zarjane izključili iz stranke, Bernotu pa, ki je tudi na kongresu prodajal svoje sitnosti, so dali odloga 10 dni, da se pokori, sicer bo letel iz stranke, s komunisti nečejo imeti nobenih zvez — edino Mariborčani so se udali. Bernot je dobil, kar je zaslužil.

d Kdor drugim jamo koplje... Kar je Bernot pri socialistih, to je Ribnikar pri liberalnih mladinih — neskončno objesten in zagrizen, le da je za 100 procentov neumnnejši od Bernota. Bil je svoj čas živino-zdravnik, potem je kot tržni nadzornik rjovel nad kmetičami ljubljanske okolice, nazadnje ga je prijatelj dr. Zerjav postavil za načelnika socialnega skrbstva, na kar je toliko razumel kot Predovičev telček na »Prodano nevesto«. To je bila strankarska korupcija, da je ni bilo para. Ribnikar je na svojem mestu marsikateremu našemu pristašu povzročil dosti bridkih uric. Dobro se bo n. pr. spominjal, kako je krivično pustil pastir obrtno nadzornico gospo Ursulo Kattauer, ki je bila najboljša

in najvestnejša uradnica pri obrtnem nadzorništvu. Toda bila je klerikalka in je morala iti brez pokojnine na cesto. Danes pa je Ribnikarja zadela ista — pa zaslužena usoda. Radikalna vlada mu je poslala plavo polo in mož je odletel. Mi vemo, da je tudi radikalna vlada to naredila iz gole strankarije in to ni prav, toda Ribnikar je zaslužil to kazen, če je le še kakšna pravica na svetu.

d **Veliki reveži** so danes gostilničarji, v najboljšem položaju pa je naš kmet, ki ogromne izkupičke od svojih pridelkov nosi v posojilnico. Tako je zapisal voditelj samostojnih kmetov v Dolenji vasi, Ignacij Merhar, v pritožbi, ki jo je vložil na pristojno oblast zoper uvedbo davka na alkohol. Čisto po samostojno.

d **Koritar Veliki**. Pucelj je vložil na vlado prošnjo, da se mu štejejo v pokojnino kot službena leta vsa leta od 1896 do danes (torej 26 let). Svojo prošnjo utemeljuje s tem, da je bil skozinsko narodni boritelj (najbrž slovenski kraljevič Marko). Domišljavost in požrešnost mesarja Pucija sta enako veliki. In take ljudi imajo samostojneži za svoje voditelje.

d **Pozor, kmetje!** Pokrajinska vlada prireja po svojih okrajnih ekonomih poučna kmetijska predavanja po raznih krajih, kar je hvalevredno in potrebno. Točen spored tudi naš list vedno prinese. Sedaj pa poroča belgrajska »Pravda«, da je Pucelj še kot minister naročil tem ekonomom, naj pod krinko strokovnih predavanj agitirajo za samostojneže. Zato opozarjamo naše kmete, naj natančno pazijo na vsako besedo, naj takoj protestirajo, če si bo drznil kakšen predavatelj samostojne strune ubirati in naj takoj poročajo na tajništvo SLS.

d **Dr. Novačan na dilci**. Dr. Novačan, ki izdaja »Republikanca« in se je pridružil Radičevi stranki zato, da bi hodil lahko po dnevnik 600 K v Belgrad, je Radič vrgel iz svoje stranke. Ubogi Novačan, kdo ga bo zdaj volio, če je celo pri Radiču izgubio ves kredit.

d **Tistim, ki se hočejo izseliti**. Generalni izseljeniški komisariat v Zagrebu objavlja: Glasom uradnega poročila je kvota za izseljevanje v Zedinjene države izčrpljena. Vsled tega se do 1. julija t. l. v nobenem slučaju ne bo izdala odobritev za izselitev v Zedinjene države in se tudi ne bodo sprejemale prošnje za izstavitev potnih listov za Ameriko.

d **Potegujeni »Tabor«**. V Mariboru izhaja Žerjavov dnevnik »Tabor«. Pred 14 dnevi je prišel v uredništvo neki gospoško blečen vagabund in je ponudil v nakup važne spise, iz katerih je bilo razvidno, da pripravlja Mažarska v zvezi z Italijo vojsko zoper našo državo in da je že vse mobilizirano. »Tabor« je z največjimi črkami priobčeval te krvave novice in jih celo po plakatih razširjal po Mariboru. Sedaj se je izkazalo, da je bil to navaden slepar, ki je hotel na lahek način priti do denarja. »Tabor« bi si pa tako sijajno blamažo lahko prihranil.

d **Zakaj ne tudi pri nas?** V Berlinu so prepovedani vsi plesi.

d **V novo bolnico za ženske bolezni v Ljubljani** se začno bolniki sprejemati 6.

dne 23. januarja 1923 ob 8. uri zjutraj. Bolnišnica obsega porodnišnico in ginekološki oddelek (ženske bolezni).

d **Ljubljanski župan** bo izvoljen dne 27. t. m.

d **Za koliko so padle cene lansko leto v češkoslovaški republiki**. Kakor se da posneti po izkazu državnega statističnega urada, so padle v dobi od 1. januarja do 31. decembra 1922 cene poljskim pridelkom za 43 odstotkov, tekstilnim izdelkom in usnju za 50 odstotkov, premoğu in kovinam za 41 odstotkov. Za toliko so torej padle cene pri prodaji na debelo, pri prodaji na drobno so padle cene za nekoliko manj.

d **80 odstotkov za versko šolo**. V Nemčiji so se v zadnjem času pobirali podpisi za versko šolo. Podpisov so nabrali že 80 odstotkov vsega nemškega prebivalstva.

d **100 letnico posebne vrste je obhajal** te dni dolgoletni naročnik »Domoljuba« Anton Turk iz Brezja pri Mozirju. Dopolnil je namreč 70. leto svojega življenja in 30. leto, kar je mežnar pri sv. Roku. Torej skupaj 100 letnica! Želimo mu dočakati pri dobrem zdravju še veliko let, posebno zato, ker je kot cerkveni ključar veliko skrbel in storil za breško cerkev in zvonove in še vedno skrbi.

d **Umri je v Radomljah** dne 20. t. m. župnik v pokloju č. g. Ivan Vidergar, rojen leta 1844. Bil je dolgo vrsto let nadžupnik v Št. Vidu pri Stični. N. v m. p. l.

d **Velike prometne ovire zaradi snega**. Zadnje dni v jugovzhodnih pokrajinah naše države silovito sneži. Iz Slavonije v dveh dneh ni došel v Zagreb noben vlak. Tudi na liški železnici se je ustavil ves promet. V Zagorju se promet vzdržuje z največjim trudom in velikimi zamudami. Prebivalstvu Like in Zagorja preti velika stiska. — V okolici Zagreba še ni snega.

d **Sneg med bliskom in gromom**. Na Zg. Štajerskem je 16. t. m. močno snežilo, vmes je udarila strela, ki jo je spremljaj dolgotrajen grom. Stari kmetje pravijo, da napoveduje tako zgodnja nevihta dobro letino.

d **Silen sneg na Zg. Štajerskem**. Na Zg. Štajerskem je toliko snega, da so nekatere vasi ostale popolnoma odrezane od ostalega sveta. Po dolinah je snega do 2 metra, po hribih pa 3 metre.

d **Skupščino I. del. konsumnega društva v Ljubljani** za prodajalni Makole pri Poljčanah in Ljutomer se bodo vršile po že objavljenem redu in prostorih dne 4. svečana po rani sv. maši. Člani naj se skupščin polnoštevilno udeležijo. — Načelstvo.

d **Zabnica**. Izobraževalno društvo v Zabnici priredi v nedeljo 28. t. m. ob treh popoldne šaljivo igro »Izbirana nevesta«. Kdor se hoče od srea nasmejati, naj pride pogledat.

d **V Velikih Laščah** bo na Svečnico po večernicah ponovitev orliške akademije. Poleg domačinov vabimo posebno še okoličane, da se odzovejo našemu povabilu. Po mnogovrstnem sporedu se lahko sklepa, da bo akademija zanimiva za vsakogar.

d **Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov za Slovenijo** v Ljubljani je izdala v priročni knjižici Zakon o stanovanjih in Pravilnik za izvrševanje zakona o stanovanjih z dodatnimi spremembami. Naroča se pri Pokrajinski zvezi društev hišnih posestni-

kov v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 5-1 in v posameznih knjigarnah.

d **Predpustno zabavo** priredi prosvetno društvo na Hovcu v nedeljo 4. februarja t. l. popoldne ob 3. uri v Društvenem domu. Na vrsti so razni kupleti in par zanimivih burk, mize bodo pogrnjene. Vsi prijatelji prijetne zabave so vabljeni.

d **Pretepači**. V gostilni Veis v Predgradu ob Kolpi se je 14. t. m. vršila veselica. Domov grede so vinjeni fantje pretepti vsakogar, ki so ga srečali in tako več ljudi ranili. Orožniki so pretepače aretrali. Najbolj bi pa bila aretacije potrebna tista oblast, ki take gostilniške veselice dovoljuje.

d **Roparski napad**. Ko je šel 8. jan. ob pol 12. uri ponoči 22 letni mizar Ivan Malavašič z Vrhnike v Podlipo domov, je skočil na cesti pod Staro Vrhniko proti njemu neznan mož, kateri je nad njim zakričal: »Stoj! Kam greš? Imaš li kaj denarja?« »Nimam denarja!« se je glasil Malavašičev odgovor. Ropar je nato sunil z nožem proti Malavašiču, ki je napad odbil in pograbil roparja za prsi. Oba sta padla na tla in se borila z noži. Ropar je bil najbrž ranjen in je odšel proti Stari Vrhniki, tudi Malavašič ima več lalčkih ran.

d **Pogreša se od začetka vojne leta 1914** Anton Novak, rojen 1878 v Besnici, občina Trebeljevo, ki je služil pri c. kr. lovskem bataljonu št. 7. oddelek strojnih pušk, vojna pošta 73. — Ako kdo izmed ujetnikov, ki so se vrnili iz Rusije ali drugih krajev, ve kaj povedati o njem, naj sporoči na Antona Novak, Besnica 24, P. Litija.

8 KOROSKE BELE.

Javnost naj izve nekaj tudi o dostojnosti Javorniških Sokolov. Od starega na novo leto so celo noč prekrakali po raznih gostilnah. Zjutraj pa, ko so ljudje hiteli k sv. maši, so šli tudi Baraga, Ferjan in Praprotnik proti cerkvi. Med potoma pa so peli razne nečedne pesmi tako, da so se vsi, ki so slišali, zgražali nad tem. Šli so v cerkev (pa le zato, ker je bila gostilna poleg cerkve zaprta). Med cerkvenim govorom in polovico sv. maše so popolnoma glasno govorili. Celo naravnost norčevali so se in nekaterih oseb. S tem so motili okoli stojeto, posebno pa pevce. Spadali so v svoji pijanosti bolj v hlev kakor pa v cerkev. Ko jih je naposled nekdo posvaril s besedami, da naj se obnašajo kakor v cerkvi, ne pa kakor v sokolski telovadnici, so sicer utihnil, toda radi teh besed je bil dotični 6. t. m. javno napaden in dobil pri tem teške poškodbe na licu in očesu. — Napadalec je sin tukajšnjega nadučitelja, bivšega staroste Javorniškega Sokola Baraga. — Pri napadu so je izzvil, da on hoče danes poravnati s pestjo zato, ker je bil na novega teta pri sv. maši izavnan. Vpil je tudi: »Jaa sem Sokol in hočem s ajmohtarji obračunati. G. starosta Sokolov pa je lahko ponosen, da ima tako izveibanega rokovnjača za svojega sina. Seveda za Sokola je vse dobro, kar leze in kar gre, samo da se zna divjaško obnašati. Če bo pri prihodnjih volitvah liberalni stranki Sokol za propagando, še pet glasov ne bodo dobili, kakor so jih zadnjič.

RAKA.

Že od nekaj slovi naša fara po procesj razboritih fantih in včasih pravijo, da res ni bilo varno večiti takole na cesti dober večer; posebno če, če nisi bil gotov s kakim tičem imaš opraviti. Sedaj so se pa razmere nekoliko zboljšale in razen poslednjega napada s nočem med Sokoli na pokopališču menda nimamo ničesar omeniti. Nekaj naših odličnejših si je pripelo sokolske znake in »Zdravo sokolska Raka« si lahko čital v »Domovini«. Pa hvala Bogu, nismo še tako daleč. Pošteni fantje, ki jih kljub temu ne manjka, so uvideli nevarnost, ki nam preti in so se z občudovanja vredno odle-

nestoje strnili v krepke vrste »Orlovc«. Videti bi morali te naše fante, s kako vstrajno odločenostjo so se zavzeli za dobro stvar. Nič ni pomagalo, ne osebni napadi s strani Sokolov, ne razbijanje naših naprav, ob naših vrstah se si razbili lastno pest. Naše vrste naraščajo in tudi mladi »Orlički« kažejo vedno več zanimanja. Le žal, da nas je zadela kmalu po ustanovitvi žalostna izguba; ponesrečili se je namreč br. Oberč pri podiranju hrasta. Odsek mu je priredil lep pogreb, ki so se ga udeležili tudi sosednji odseki in St. Jernejska orlovska godba. Tudi tisti, ki so dosedaj bolj postrani gledali to »novotarij«, so solznih oči opazovali to res bratsko postrvovalnost. — Našim fantom pa kličemo: le neustrašeno pa sračnani potli! Kako so pa naši samostojni poparjeni, ker se bližajo volitve, pa sporečim prihodajli.

ZAPOGE.

Redkokdaj se sliši to ime v javnosti. Zapoge so tudi zadnje v dekaniji kranjski. Ali tudi farani hočete biti sadnji? Mislim, da ne. Veste li, kaj mislim — zvonove. Povsod naokrog jih že imajo, samo tukaj še ne. Zato: vdrnamite se že enkrat, da ne bomo Zapožani saspanci. Poglejte Vodice, Skaržno, Utik in druge vasi, kako zvonijo, da je veselje, a tukaj — v petek in svetek vedno en glas, ali ni to dolgčas? Zato se sberimo k besedi in začnimo zbirati, vsak svoj delež pa bo, a is nič pa ni nič. Preteklo je že pet let, kar so vzeli dva zvona a sedaj je treba novih. Sveti Nikolaj, savetniki naše fare, nas pa podpiraj in blagoslovi naše delo.

Eden od faranov.

VIRŠTANJ PRI PODCETRTRKU.

Razpisane volitve, visoka dohodnina, samostojna-mesarska politika in svetovno znane virštanske blate in razne druge ne baš prijetne stvari so nam dale poved, da se oglasamo brez vseh lepih besedi in celo brez posrdrava v Domoljubu. — Volitve se raspisane — smo rekli — samostojni otrobi in galica že tu, manjka le agitatorjev. Pa ne bo nič pomagalo. Dolgo ste nas vlekli za nos in skušali s savijanji potolažiti nesadevolneže, katerih je zmiraj več. Nihče izmed nas si ni upal javno nastopiti proti vam radi »logoc« in disciplinarnosti v stranki. Veda, ki stoji, začne gaiti, ozanka, ki trpi trohnoho v svojih vrstah, začne propadati. Ta nemila usoda bo zadela tudi naše preljubeznive kmetice Samostojno kmetijsko stranko. Ob plesu in godbi in pijanem navdušenju se je rodila »samostojnac«. Kritiči so: Kmet je katiran. Treba je kmeta rešiti. Kmetске potrebe pozna samo kmet. Sami se bomo branili. Grajsčino bomo razdelili. Korošice je napravil dohodnino. Mi jo bomo odpravili. Skratka, ko pride samostojna v Belgrad, bo kmet rešen in po celi Sloveniji se bo sta cedila med in mleča. Tako so nam govorili in obljubovali pred volitvami. Volitve so prišle. Samostojna je dobila poslance in priliknost, da pokaže svojo izurjenost. A glej ga spaka! V teku dveh let S. K. S. ni našla priložnosti, da izpolni svoje obljube. Medu in mleka ni! Samostojni volivci pa čakajo doma, za počje, večina goli in bozi s odprtimi ustmi obljubljenih pečenih pišk. Res pridejo, v obliki velikih davkov, neznesne dohodnine, 10 krat povišane dragjine, s raznimi drugimi stroški, katerih kmet poprej še poznal ni. Omenili smo dohodnino. Gospodje od slavnega okr. davčnega oblastva Brečice v Celju so nam v svoji ljubeznivosti kot noveletno darilo odmerili tako visoko dohodnino, da se je vsak, ki je deležen te dobrote, nehote prijel za glavo in popraskal za ušesi. Vprašamo gospode pri davčnem oblastvu, odkod naj plačamo še dohodnino, ko že druge davke komaj zmagujemo. Mi si razlagamo to kot namen, kmetički stan pecom ogromnih davkov uničiti. Predvsem v naših slabih krajih, posebno letos, ko nam je suša vse uničila in mora vsak tudi največji posestnik kupiti kito kot prehrano zase, ter seno in slamo kot krmo za šivino. Naša polja so kamenita, plitva in same rebrnate. Kadar je suša, nam vse uniči, ker je pečena zemlja, kadar pa deževno leto, pa voda vse odnese v dolino. Potem pa daj kmet dohodnino! Toda nihče ne vpraša: ali imaš, ali nimaš! Samo rečeno je: plačaj! ali pa... Če ima tukaj pri nas kmet par suhih krav, potrebuje vsaka najmanj 10 kg sena, 1 kg stane danes že 10 kron, t. j. 100 kron, a od krave dobim, cel dan komaj 1 liter mleka in še tega porabim doma. Pa vsaki dve leti ene tele in še to mi pogine. Zato pa naj dohodnino plačajo tisti, ki nas kmete odraja, delajo neizmerno dragjino, kakor se jim zljubi. Dopoldne je stala sol 14 kron, popoldne stane že

16 kron. Torej kdo to dela? Odehul, veletrgovci. Zato bi bilo dobro izviti se po dohodnini na bogatine, ki imajo kupe denarja in so s vsem zalazeni. Končno moramo še omeniti naše občinske ceste, ki je pravi veselji potop blata in druge nesnage, tako da je sedaj v deževju popolnoma nemogoče voziti po njej. Kar se pa tiče pešhoje, pa priporočamo vsakemu, kder ima toliko poguma in srčnosti, da si upa nase cesto prebroditi in prehoditi, da si zavaruje svoje noge pri kakšni zanesljivi zavarovalnici, ker sicer se lahko zgodi, da izgubi v blatu svoje noge in vse, kar je s njimi v zvezi. Občane občine Virštanj prosimo, da kadar županstvo sklene, da se začne cesta popravljati, po moznosti sodelujejo. Zakaj le s združenimi močmi je mogoče, da se cesta kot najvažnejše prometno sredstvo dobro pozida in s gramozom nasuje. Od ceste je odvisno tudi, kako bomo prodali svoj glavni in največji pridelek: vino. Vsak se boji ceste, dočim mu naš Virštančan prav dobro diši. Vabimo vse prave vinske kupee, da pridejo pokušat naše izborne vinske kapljice. Bog živi!

MED SAVO IN KRKO.

Pa dolgem času sem zopet obiskal svojega prijatelja v Cerkljah pri Brečicah. Z breškega kolodvora je mahnem preko Brezic v Krško vas. Ta pot je že tako slaba, da bi Brečičanom nujno priporočal, da kupijo zapušteni Žitkarjev brod v Cerkljah (kjer imajo sov most). — V Krški vasi zvem žalostno novico, da so pred tedni stroci povzročili posar, ki je pos. L. Duhanča in Japezu Pittavarju-Valencetu prisadel veliko škodo. Najbližnjih cerkljanskih gasilcev ni bilo zraven, zato so skienili Kriševčane, da ustanove lastno gasilno društvo. Prav imajo! Nabrana je že lepa vsota v ta namen. Hudomušno je rekel star možakar: Cerkljanci naj dajo svoje gamino orodje v Krško vas, a sami naj si vreceje brzgalke iz besga, ki bujno raste okrog cerkljanskega gasilnega doma. — V Cerkljah zvem, da se je poročil Orel brat France Račič s Basnikova Tončka iz Vel. Mraševge. Mlademu paru obilo sreče in nebesi! O priliki te poroke so pokazali cerkljanski »naprednic« mladici vse svoje srečno surovost. Najeli so nekega zgubljena, da je pevec in pevke, ki so priredili br. Katiča poslovilno pedoknico, obmetaval s blatom. — Ime 11. januarja so pa spremili k večnemu počitku Matevočeva strica, Franca Marinška. Ranjki je bil oče Antona Marinška, uradnika L. lj. d. k. d. Naj v miru počival — Zvedel sem tudi, da snujejo cerkljanski samostojneži Pipčarski klub, v katerega sprejmejo je kračace in nagajivce. Natančneje se zve v cerkljanskem hotelu Belgrad.

SENT JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Še nekaj o Rajarjevem sestanku na starega leta dan. Strojnov ata so šli Rajarja nasproti do Kostanjevce, od koder so ga v avtu spremljali do St. Jerneja. Sestanek se je vršil v gostini pri Jušcu. Rajar je poročal o delu stranke v pretekli dobi. Rekel je v glavnem: »Storitji smo vse, kar je bilo mogoče, več ni bilo mogoče storiti. Zadnje smo agurali in sleptji kmete, da hočemo republiko in odpraviti žandarje in vojsko. Ko smo prišli v Belgrad, smo se dali podkupiti in smo glasovali a centralistično ustavo in za armado. Iz Slovenije se izemajmo visoki davki, ki gredo vsi v Belgrad. Pri nas v Sloveniji se v vedno nevarnosti bojnice, dobredejni savodi, univerza in ceste postanejo kolovezi. V Belgradu se s našim denarjem zidajo palače, gledišča in samo gotovi ljudje si polnijo tepe. Pri solah naj bi ljudstvo same plačevalo, sicer pa ne imelo nobene pravice itd. Najbolj je bil pa se zadovoljen s dosego proste krbe zganja. — Pri prostem razgovoru je imel vrhu besedo civilno poročni živinski zdravnik. Njemu se seveda zdi najvažnejši kanceiparagraf. Komaj že čaka, da bi se jel izpogajati. Rajar mu v tem oziru ni mogel ali pa ni ho. ej dati sveta. Zato hune za enkrat se ne bo hodil k pridigam. Vse to je prav verno poslušal Strojnov iz Mihovec, ki sicer ne vidi rad, da vemo, da je samostojnež. General kmetijacev Vale je predlagal, naj bi se vršil kak velik shod. Tu jo Pire povzdignil svoje trudno oči in kar v trenutku je videl one čase, ko je a tretorja oznanjal samostojno kmetško srečo. Težka glava so mu je pa kar eklonila, ko je Rajar rekel: »Ne poznam dosti krajevnih razmer, da bi mogel imeti pri vas večji shod, boljše bo, če zaupniki sami delujete med volivci. — »Kosmata kont, dobro, dobro, se najo odreže šolski paša Trost. Rajar je še hotel trditi, da samostojni niso hteli v sedanjo vlado, zamočel pa je, da gre čez dober dan že zopet v Belgrad

prosit, da bi ga sprejeli. Poleg že znanih udeležencev so bili navzoči še: Pileitič Karl, Medle, Skinder, Novakov Franc in Orebovice in sive Jože Polane tudi. Ti bodo torej sedaj nesli seme samostojne sreče med volivce. Ko se si še enkrat voščili srečen konec starega leta, so se zborovalci mirno razšli, Rajarja so pa Valetovi konji odpeljali proti Kostanjevici.

IZ DOBREPOLJ.

Pred volitvami v narodno skupščino so poslali k nam g. mesar Pucelj in svoje takratne rozičence Velike Lašče svojega najboljšega in najintimnejšega prijatelja, sodnijskega nadločijala Rozmana. Preskrbeli so mu tudi zelo udobno stanovanje na postaji za mirko ceno. Očitano je bil poslan k nam g. Rozman, z namenom, da reorganizira naše ljudstvo in ga pridobi za Puceljeve stranke.

Prvo njegovo delo je bilo ustanovitev »Sekolac«. S težavo je spravil skupaj 8 fantičev in jih imenoval odbornikom. In kaj je delal ta odbor? Takrat, ko so g. mesar Pucelj avanzirali za poslance, je bilo pri podstarosti g. Stehu par veselice s plesom, na katere so povabili vse velikaške gospode in nasega zagrisenega starega liberalca Musarja. Ob drugem avnanam g. mesarja Pucelja, se je naš »Sekolac« korporativno (8 odbornikov) odzval vabila velikaške gospode na plesno večerico. Baje se je mislilo, da bo v Laščah odkar so postali Pucelj minister, samo veselica, ples, ringaraja itd. in tako se je tudi precej časa živelo. Če omenimo še dve predstavi, združeni s veselico, in plesom s ničnostno udeležbo, bi bilo s tem vse delo, kar ga je napravil dobrepoljski »Sekolac« v 2 letih. — In kaj je storil g. Rozman za SKS in uobrega? Par starih liberalcev je zbral in s njihove pomoči agitiral in trkal na vsa v.a.a. Le par bivših-omahljiveev ni je pridobil. Samostavestno in oblastno, kot ne gre noben general, je hodil po naši dolini in ko je uvidel, da ne more ničesar doseči, je skušal s silo dobiti ljudi na svojo stran. V ta namen se je hotel poslati orožništva, ker mu pa taeto ni hotelo iti na roke, je moralo s kvalitacije »prodrazven element« oditi z našo postaje. Znano nam je, da je nameraval odstraniti iz naše župnije par uglednih naših mož, pa ni bilo dovolj korajže. Naamere se spreminjajo, s njimi tudi načrti, pretnje in celo g. Rozman. — Gospod nadločijal Rozman odhajate iz naše fare. Lovelite, da se vam zanaliamo za vaše politično delo, ki je gotovo v nase dobro. Ustanovili ste odbor »Sekolac«, od katerega pucate le še tri odbornike, agitirali ste za SKS, kolikor je bilo v vaši moči in s vsemi sredstvi, ki so vam bila na razpolago, a škodovali ste sami sebi, vaši SKS in s tem pomagali SLS. Uvideli ste, da je vaša politična taktika porazno delovala za stranko SKS in na vaš ugled; zato odhajate z namenom, da se v bodoče bavite izrečno s svojo pravo stroko.

IZ D. K. V. POLJU.

Pri nas je pešica uradnikov, ki se boče pešebno ob državnih praznikih izkazati, kako zelo je parjotena in državotvorna. — Na god Nj. Vel. kralja Aleksandra so skrpučali pod voajstvom gosp. Masecja pevski zbor — amatarski sekstet mu pravijo — da je pel na koru. Vse bi bilo prav in lepo; nihče bi temu ne oporekal. Odločno pa moramo grajati, kako se je večina teh dičnih pevcev vedla med sv. maso. Pogovarjali so se med seboj — tudi med posdigovanjem, ne da bi kdo poklonil — kakor v kaki gostini, tako da so se vsi zgrahali. — To je otno okrunjenje božje službe in tudi proslave godu. Ako bi vam bilo res tolike za proslavo, tedaj bi se morali tudi med sv. maso zadržati tako, kot se spodobi poštemu kristjanu, drugače naj bi pa rajsi ostali doma. Da vam za to ni mar, dokaz, da se s pijančevanjem, ki je temu sledilo — ne praznuje dostojno državni praznik. — Te se zapomnite za drugič!

BRDO.

V nedeljo, dne 7. t. m. je imela Kmetška zveza tukaj prav dobre obiskane shod. Goverila sta gg. Smedej in Stercin in sta može tako navdušila, da se ju hoteli kar za poslance obdržati.

NAKLO.

Tretjo nedeljo v adventu je imelo izobraževalno društvo občni zbor. Zaključil ga je g. poslanec Grafenauer s šaljivopoučnim govorom o potrebi izobrazbe za mlade ljudi. V nedeljo 14. januarja pa sta možem in fantom gospoda profesor Kranje in dr. Adičiči povedala veliko zanimivega

o gospodarskem zemljepis in o nastavi Jugoslavije. Isti dan je bil ustanovni občni zbor nakelske orlovske srenje, ki obsega odseke Naklo, Gorice, Preddvor in Predoslje. Od 15. do 18. januarja pa se je vršil v naši Stari Šoli televadni tečaj za srenji dodeljene odseke. Udeležba je bila ves čas velika. — Volitve nas pa nič ne skrbe, ker je že skoro vse srečala paneta.

IZ NOVOMESKE OKOLICE.

Volivni boj v novomeskem okrožju je že pričel. Samostojni so postavili kandidata in namestnika pretekli teden. Filip Ogrič je zanj najprimernojši kandidat. Samostojnejšega kmeta niso mogli dobiti. Zadnjič urar, sedaj pa zobotehnik! Za namestnika so mu pa dali pri zadnjih volitvah pogorelega Klinea iz Gorenjega polja. Čudno, da se niso rajši zavzeli za Matkota ali Avseca iz Gline vasi, ki sta baje osnovala Orjuno za to volivno kampanjo! Tudi na Malaska so pozabili, dasi se je res za samostojno veliko potegoval. Kakor smo zvedeli, je bil g. minister na razpoloženju Pucelj, ki je nekaj razlagal svoje modrost na javnih shodih pred pošto, kjer so se njegovi pristaši vadili vprepepanju naših pristašev, zelo nezadovoljen a tako malo udeležba. — Demokratije so med delavstvom začeli ustanavljati »Delavsko unijo« in so menda nekatero kaline a sladkorjem ulovili na lim. Če se jim ne bodo do volitve še skupali, je drugo vprašanje. Ogrič jih bo gotovo tudi šel snubiti. — Komunisti delijo rdeče listke in nabirajo za komunistični sklad. Listek stane 5 Din. Kaj prida menda ne bodo ujeli, ker je prevelika draginja, da bi dajali Delenjci za »Sklađec«.

IZ SOTESKE.

Agitatorke se zahvaljujemo prijatelju iz Gor. Polja, ki nas je nalepil na hlevski zid g. župana, češ, da smo lažnivo agitirale za Domoljuba. O, ko bi dotični vedel, kako je s tem malo opravil, bi gotovo ne tratil papirja in časa. S tem nas ni ne oplasil, ne osramotil, ker smo si sveste svoje resnicoljubnosti, ampak nasprotno: prihodnje hočemo s toliko večjo neustrašenostjo agitirati za Domoljuba in druge katoliške časopise, ker do čobra vemo sedaj, kako to strašno bolj nasprotnike. Samostojneži zvejo Domoljuba »lažnik«, agitatorke »lažnive«, a kdo je pa največji lažnik...?

Tiskovni dsek M. družb, le pogumno agitirajte za kat. časopise, ker to je v sedanjih dneh najpotrebnejše! — Družbenka-agitatorka.

SRONIJE PRI BREŽICAH.

Pred dvema letoma se je pri nas ustanovilo izobraževalno društvo, ki je imelo v zadnjem društvenem letu tri društvena zborovanja s 15 domačimi govorniki in govornicami. Priredili smo tudi pet iger. Čisti dobiček od druge predstave v znesku 1200 K se porabi za nabavo novega zrona, ki ga željno pričakujemo. — Kranjski kupci se vedno bolj oglašajo ter plačujejo novo vino po 20 do 28 K. — Dne 3. t. m. je v Gornji Pohanci 29 letni Martin Petan (Mihelnov) s tako močjo udaril svojega 35 let starega brata Franca s piščolo po glavi, da je ta par dni pozneje v bolnišnici v Brežicah umrl. Vzrok uboja ni znan. — Te dni brije po zasneženih naših goricah krasna burja.

IZ OLSEVKA.

Danes, 19. januarja zjutraj ob pol petih je nastal tukaj ogenj. Uzgalo se je v šupi hišne štor. 54 pri Medetu in ker je pihala silna burja, sta bili kmalu v ognju sosednji hiši ter gospodarska poslopja. Zaradi hude burje je bila največja nevarnost, da postane žrtev ognja cela vas, posebno, ker je burja pihala naravnost proti ostali vasi. Vendar pa, ker so hitro prišle požarne brambe iz Luž, Preddvara in Senčurja ter pozneje tudi iz Strazišca pri Kranju, se je posrečilo, da se ogenj omejili in tako preprečili, da se ni dalje širil. Pri tej priliki se je pokazalo, kako potreben bi bil vodovod, zakaj, če bi bilo hitro dovolj vode na razpolago, bi bil ogenj že veliko prej pogasjen. Pogorelo je sedem hiš in nekaj gospodarskih poslopj, pogorela je vsa krma, žito, obleka, vozovi in druge, ker ljudje zaradi velike naglice, s katero se je ogenj širil, niso mogli razen živine skoraj ničesar rešiti. Čudovito je bilo to, da je hiša št. 9 pri Adamovenc s gospodarskim poslopjem sredi najhujšega ognja ostala nepoškodovana. Da torej ni nastala še večja nesreča, zahvaliti se je gori omenjenim požarnim brambam in se jim

zaradi tega najtopleje zahvaljujemo in jim ključemo: »Bog povrni stoterole — Kako je ogenj nastal, se ne ve.

SMLEDNIK.

V nedeljo, dne 21. t. m. je naše izobraževalno društvo priredilo krasno uspelo igr »Napoleonov oltir«. Ljudi je bilo toliko, da je bil zadnji kotiček prostrane dvorane zaseden. Prihodnje nedeljo, dne 28. t. m. se igra ponavlja. Vabljeni ste zlasti tisti, ki niste dobili pravočasno vabil in vsi, ki ljubite pošteno zabavo.

SUHOR PRI METLIKI.

V vasi Male Lašče št. 2 je umrl 10. t. m. 54letni Jožef Kočevnar, posestnik, mlinar in cerkveni ključar podružnice sv. Marka v Bušnji vasi. Udeležil se je zadnje svetovne vojne, kjer si je nakopal hudo nadohu, ki ga je zelo mučila. Bil je priden gospodar in dober, vesten oče svojim otrokom, mož globokega verskega mišljenja in vedno neomahljiv pristaša SLS ter dolgoleten naročnik »Domoljuba«. Svetila mu večna luč! — Naše sožalje blagi ženi in celji obitelji!

SMARTIN POD ŠMARNO GORO.

Na splošno željo ponavlja tukajšnje katol. slov. izobraževalno društvo v nedeljo 28. t. m. ob 3. uri popoldne igr »Kapelica na Šmarni gori«. — Vse iskreno vabimo, da nas posetite s tako obilno udeležbo kot preteklo nedeljo! — Odbor.

CRNOMELJ.

V prostorih gostilničarja g. Skubica se je vršil v nedeljo 14. t. m. ob deseti dopoldne shod Kmetске zveze, ki je bil jako dobro obiskan. Urednik Radešek je obširno govoril o delu in gospodarstvu vlade in navačal tozadevno številke. Tajnik Munda je poročal o velivnem boju, ki je vsak dan silovitejši. — Na shodu je bilo navzočih tudi precej samostojnecev, ki pa niso upali odpreti ust, ker jih je že sedaj strah, kako se bodo rešili iz potapljalnice se samostojne barke. Na vseh koncih in krajih jim teče voda v njo in ne bo se jim posrečilo dobiti zamaškov, ker razpoke so prevelike. Za popola polna samostojnecev pri volitvah bo poskrbelo v prvi vrsti naše zavedno belokranjsko ljudstvo. Pucelj in njegovi naj vedo, da so nas pri zadnjih volitvah natrabali prvi in zadnji.

FARA PRI KOSTELU.

Tudi v našem koncu Slovenije se zadnje čase živahno gibljemo. O božičnih praznikih so imeli šolski otroci razstavo svojih ročnih del v šoli. Z veseljem so ljudje ogledovali ta prva dela mladih rok. Razstavo je otvorila v nedeljo pred božičem otroška predstava s igr, petjem in deklamacijami, ki je pokazala staršem, kaj tudi tepega in plemenitega je naučila šola njihove otroke.

Posteno zabavo in res užitek so nudili igralci na božič in na praznik sv. Štefana s lepo igr »Na dan sodbe«. Najlepše pri vsej prireditvi je bilo pa petje. Perski odsek je pod vodstvom domačega g. učitelja s svojim moškimi in mešanim zborom zapel 6 lepih pesmi. Lepo se razvija in izpopolnjuje ta odsek, le škoda, da marsikak fant in marsikako deklet le raje poslušna, mesto da bi tudi sama pristopila in pripomogla še k krepkejšim nastopom.

Morda bo pozneje bolje, ko se v kratkem ustanovi društvo, za katerega vlada veliko navdušenje ne le med mladino, ampak tudi med možmi in ženami. Res za enkrat ni primeraih prostorov za društvo, pa kakor kaplja preluknja stalo, če neprestano pada nanjo, tako se bodo z dobro voljo premagale vse težave.

Na novega leta dan nam je g. kanonik dr. Kirmovec blagoslovil dva nova jeklena zvonova. Grmenje topitev je naznanjalo naše veselje bratom Hrvatom onkraj narasle Kolpe, ki se niso mogli udeležiti naše slovesnosti. Sedaj ko je stari svon dobil nova tovariša, morajo pa tudi orglje dobiti piščati, ki jih je ugrabila vojska, da bodo ob nedeljah polno donele.

Pridna in za dobro stvar vneti dekleta so se koj po praznikih lotila novega dela. Stopila so po hišah nabirat naročnikov na naše časopise. Marsikje trnjava pot — pa je vendarle pripeljala do lepih uspehov. Bogoljuba bo hodilo v našo taro nekaj čez 90, Domoljuba blizu 60 in 9 Slovencev, da ne štejemo drugih manj poznatih časopisov. A vendar, če premislimo, da šteje naša župnija čez 1600 duš, pride en Bogoljub komaj na 28 ljudi in ravnotako Domoljub. In če pomislimo, da se

je poplilo v fari preteklo leto za čez 500.000 K — da ne štejemo, kar se ljudje poplilo po svetu, vidimo, kako majhna je vsota, izdana za časopise. 60 Bogoljubov na leto bi stalo 840 Din, 60 Domoljubov bi stalo 1440 Din, 9 Slovencev 1604 Din in, če vramemo, da bo tudi letos 60 naročnikov na Mohorjevo družbo, bi stala naročnina 900 Din, skupaj okroglo 5000 Din ali 20.000 K. Torej za duševno hrano in izobrazbo 20.000 K, a za samo veselje in dobro voljo čez 500.000 K. Kaj vse bi se dalo storiti, ako bi se izdatki za »dobro volje« smanjšali samo za eno petino. Imeli bi lahko kmalu društveni dom, ali v nekaj letih gasilni dom itd. In nekaj moramo tveati, če ne obojega.

SENT JERNEJ NA DOLENJSKEM.

Okrajni šolski svet v Krškem je imenoval za krajnega šolskega sogledat (nadzornika) trgovca Maksa Valeta, generala (tukajšnjih samostojnecev). Posilni zastopniki občanov so sicer predlagali tri može, izmed katerih naj bi okrajni šolski svet določil enega za krajnega šolskega sogledat. Toda šolska oblast se danes ne ozira na zahteve ljudstva, oziroma staršev in tudi ne na še obstoječe postav. Mogočni Trost je preko volje občanov predlagal zopet svoje, med njimi seveda Valeta. Kdo je Vale, vsi dobro vemo. Mi ga itak ne priznamo, skrbeli pa bomo že sami po naših otrocih, kako se vrši pouk naših otrok na šoli, katero vzdržujemo mi v lastnih hišah. Ugleda šola že itak nima. Podrpa ga je šolska oblast sama s svojimi protiverskimi in protiljudskimi naredbami, vzvel ga je precej tudi Trost sam s svojim jako nerodnim postopanjem v znanih naših šolskih zadevah. Ugled jemlje v šoli med ljudstvom dalje tudi učiteljstvo samo, ki misli, da je dobilo patent za svobododomiselnega in protiljudskega Sokola. Kdaj vidimo del našega učiteljstva izpolnovati, vzemimo samo nedeljsko dolžnost? Trost lani pri vsej svoji mogočnosti ni hotel nastopiti proti podrojenim učiteljem, ki so do skrajnosti gazili vsa pravila prave vzgoje v šoli. Sami smo si morali pomagati, in še potem je skušal stvar zaviti s tem, da je udaril po duhovnikih in po nas, češ, da smo mu delali nasilje. Za enkrat se je opeknel. Ker je krivda na strani učiteljstva, bi liberalna šolska oblast vso zadevo rada potlačila. Malo prej je bil pa Trost kaj uren z ovadbo dveh učiteljev, ker mu nista bili prav po njegovem okusu. Tista zadeva pa od oblasti menda tudi še ni rešena, da dotična učiteljica ne dobi kvalifikacije, češ, ker preiskava še ni končana. Ali ne stoji vsa današnja šola v svojem proticerkvenem duzeljanu popolnoma na glavi? — Ker bo Vale sedaj kot šolski sogledat vzvel v roke najprej »Knjigo o lepem vedenju«, smemo upati boljše bodočnosti.

DIPLJE.

Dovolite nam par vrstic, da se tudi mi oglašimo in povemo javnosti razmere, ki vladajo v naši dupljanski župniji in njeni okolici. Omejamo se samo na eno, in to, na alkohol. Naši gostilničarji ne poznajo policijske ure. Goslišne so odprte do drugega dne, če je le kaj gostov. To je prav žalostno. Običajno se popiva čez mero. Kakšne posledice to rodi, ne bomo posebej navajali; povemo le to, da iz tega sledi po navadi sovraštvo, podivjanost, prepir, pretep, uboj. V družini ravno tako. Še huje so posledice. Splošno gospodarsko in telesno propadanje. Najžalostnejše je pa to, da ravno mladina največ popiva in to cele noči. Pri nas je čisto nekaj navadnega, da so mladeniči, stari komaj 15—16 let, pijanci, skrajno pobesneli, cele noči razgrajajo in rjovejo kakor divje zveri. Kaj pa oblastva? Vsega tega ne vidijo ali nočejo videti! Mi se vprašujemo, zakaj imamo oblastva tu? Pa zakaj so potem zakoni in naredbe, ako se ne izvajajo! Ali so res samo na papirju? — S tem opozarjamo oblast, da odločno in brezobzirno gostilničarjem stopijo na prste — ter da tako izvajajo tozadevne naredbe, ki po našem mnenju niso dovolj stroge. To smo čutili dolžnost, da odkritosrčno povemo, ker to je v prid in blagor posomezniku, kakor celji človeški družbi. — Več župljanov.

ST. PETER PRI NOVM MESTU.

Redki glasovi prihajajo iz naše prijazne dolenske vasi. Naj se pa jaz enkrat ojunčim, da malo sporočim, kako napredujemo z našim orlovskim odsekom, in kako nazadujejo tisti, ki se obračajo v stran od orlovskih načel. Preteklo leto je naš odsek tudi tekmoval; dobili smo 11. častno diplomo s 73 odstotki. Akoravno je naj-

majši odsek v okrožju, smo vendar dobili prvenstvo. Igre, žalibog, smo imeli samo parkrat, ker nismo imeli prostora. Za letošnje sezono upamo na boljše, ker — hvala Bogu — bo do srede svečana izgotovljena naša krasna dvorana. Za to gre g. župniku najtoplejša hvala. — Naše vinske gorice Trška gora in Orčevje so se letos jako dobro obnesle. Ali ravno zaradi tega moramo biti jako žalostni, ker se pije te kapljice preveč. Na božični večer pri polnočnici so se zbrali v naši farni cerkvi, seveda pod »korom«, sami taki, ki ne vedo, kaj je dostojnost in izobrazba, ki niso ne v izobraževalnem društvu, ne v orlovskem odseku. Zato pa tudi delajo tako, kakor v prejšnjih stotletjih brezverski Turki po naših cerkvah. Prišli so pijani iz naših gorskih krajev k službi božji, tam se jim vname kri, in začeli so razmetavati iz kropilnika blagoslovljeno vodo. Seveda brez kletve ni bilo; ne-sezadnje, ko jim tega še ni bilo zadosti, so zlomili ključko pri cerkvenih vratih. No, za ta korajžni čin bo že poskrbelo orožništvo in sodnija, da bodo drugikrat vedeli, kako se obnaša v svetem hramu. To so tisti, ki sem jih bilježil v prvih vrstah tega dopisa, da nazadujejo in se obračajo v stran, ko mi drugi gremo naprej in dvigamo orlovske peruti. — Log živil

tri liste po 100 Din. Eno uro je kralj pri nas ostal. Pri slovesu sem se zahvalil za darove. Vsem nam je kralj dal roko in se odpeljal proti Laščam.

PERILO je pri sedanji draginji nenadomestljivo. Ali uporabljaš pri PRANJU tako milo, katero mu ne škoduje in ga ne razjeda? — Ali uporabljaš

»GAZELA-MILO«?

Pod krivo jelko.

Povest iz Meternikove dobe.

Spisal † Peter Bohinjec.

(Dalje.)

»Kako je, Janez?« popraša Požaganec trpečega bolnika.

»Sapa napeta, h koncu gremo!«

»Le srčnost, Janez! Moja Jera je šla iskat rož za mažo in za pijačo. Če te ona ne ozdravi, te ne bo nihče drugi,« tolaži Breso tovariš z leseno ного.

»Le vesel bodi, Janez, da te je goriški duhovnik prevedel. Mene pa še čaka,« izpregovori Mica in briše čelo bolniku.

»Tega sem pa res vesel, sapa napetal Res da težko upam na božje usmiljenje; preveč mi je hrbel poln hudobij in vrag mi sedi že na vratu; ali odleglo mi je pa vendar in pri srcu mi je tako, kakor takrat, ko sem bil zaprt v Gradiški in je kak solnčni žarek posvetil v ječo skozi ozko lino.«

»Kakšnih solnčnih žarkov pa še želiš, Bresa? Ali ti naj gualnico napravimo, da se boš lažje sprijaznil s hudičem, kadar te objame v svoje kremplje? To je lepa smrt, je rekel naš harambaša, če se človek gunca in gunca na vejah med dvema arasloma, dokler se ne izgunca za vselej.«

»Ti se boš še na sodni dan smejal, Pomiganec,« odvrne njegov tovariš. »Taki ljudje ste res srečni, ki vse obrnete na dobro in veselo.«

»Ti se boš lahko smejal, ko boš dobil spet svojo pravo ного nazaj, leseno pa vrgel dol na zemljo,« nadaljuje Pomiganec svoje šale. »Ali jaz, jaz, ki še nisem nikoli ženske pogledal kakor srpo, kaj bom pa jaz počel takrat, ko me bodo vse ženske ložile in ne bo niti ene, da bi me lepo pogledala, kaj šele marala? Ti, Požaganec, ki si ного izgubil radi žensk, boš imel dosli zagovornikov.«

»Ne odpiraj mi rane, ki že tako zeva kakor Frajmanova jama, Pomiganec! Kakor sem bil prijatelj tvojih šal, vendar se mi zdi, da me zbadaš kakor Iru v mojo kosmalo vesl, ki je najbolj omadeževana po ženskah. Ako mi Bog da zdravje, bo moja najprva pošol do gospoda Janeza, da naju cerkveno poroči, Mica!«

»Tisto pa, Janez! Bog ti daj že kmalu zdravje! Kaj bi jaz počela brez tebe, kaj bi počeli otročiči brez očeta?« odvrne debela Mrčanova Mica in briše z robcem bolniku znoj raz čelo.

»Kaj ti za fatvine ni nič žal, Bresa?« se oglasi spet Pomiganec.

»Kaj se hoče, sapa napetal Ziveti moramo tudi mi in tisti Šmon, ki je učil našo vero in v katerem nam je časih naš Veliki Grog pravil, tisti Šmon je dejal, da smo vsi ljudje pred Bogom enaki in zato imamo tudi vsi enake pravice,« modruje Bresa, a kašelji ga uslavi.

»Ali je to tisti Šmon, ki je pek v Kranju in ki je pred par leti pogorel na naš račun?« popraša navihani Pomiganec?«

»Ali ne veš,« se vlakne vmes Požaganec, »da je bil ta Šmon ali Simon velik učenjak na Francoskem in Veliki Grog se je učil njegovih naukov, ko je bil 12 let v Napoleonovi vojski.«

»Eh, tisti Francoz je bil komunist. O tem pa tudi jaz kaj vem,« odvrne Pomiganec. »Komunist se imenuje tak človek, ki vse deli, ki neče ničesar sam, ampak vse ima ,komun' z drugimi. Tako imamo komunska vago, imamo komunska pašo, komunska drva, pa tudi komunske davke. Ali razumeš, Požaganec, kaj se pravi to? Ti pa Bresa poznata samo komunske pravice, ali o komunskih dolžnostih pa se vama še ne sanja.«

»Kdo pravi, da ne? Naš ,komun' je veliki Grog. Mi njega redimo, on pa nas varuje,« odvrne šteklijačar z leseno ного.

V tem zašumi listje, stopinje se začujejo. »Kdo je?« zakliče Pomiganec in skoči pokonci, napejajoč ušesa.

»Ne boj se!« se začuje glas iz gošče, glas samega harambaša.

V mahu v dolinici pa je zastokal pomečkan šteklijačar, da je veler zanesel njegove vzdihne po okolici. Kurja polt ga je obšla in začel se je tresli, da je plašč zdrknil podenj in blazina je ličala poleg njegove glave.

»Mali božja!« je vzkliknil in smrtni mehlji so letali nad njim.

»Janez, Janez, kaj bom počela brez tebe?« je klicala Mrčanova Mica in objemala mrtno truplo pokojnikovo. Otroka sta se na materin klic zagnala v jok.

Molk je nastal, ko se poglavar približa. Ta se skloni k mrtvecu in hladno ukazuje:

»Mrtev je. Nikdo več ga ne zbudi. Naj počiva v miru v tem kotlu.«

BERSON
GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE
ceneje in trajnije so kakor usnena!
Najbolje varstvo proti viagi i mrazu!

SKOCIJAN PRI TURJAKU.

Lani smo dobili za famo ce. ke v in podružnice nove, prav dobre jeklene zvonove. Bog povrni dobrim faranom, ki so jih plačali in g. Torkarju, ki je zvonove vili. — Lani smo dobili tudi novega g. učitelja Vinko Ruprela in gđč. učiteljico Ivanko Lipovec. Oba sta dobra vzgojitelja. G. učitelj ima rodiljske sestanke, dobro obiskana predavanja v izobraževalnem društvu, fante poučuje v petju dvakrat na teden. Vsa občina ga spoštuje. Srečni smo, Ja imamo tako učiteljsvo. Marsikje nam to srečo zavidajo. Lani 10. avgusta se je ustavil naš kralj Aleksander na Malem Ločniku, v naši župniji, pri deželnem cestarju Smucu. Smuc mi je la dogodek tako-le opisal: Opoldne sem počival pod orehom. Prilpe se po cestli avto do moje hiše. Otroci pritečejo k meni, rekoč: »Aha vslanite, inženir se je pripeljal.« Grem na vogel hiše, pa vidim v avtu višje častnike. Strežaj stopi dol k meni in me nagovori: Tu je kralj Aleksander in si je izvolil, da bo obedoval na vašem vrtu, če imate mizo in par stolov. Žena in strežaj hitro zneseta na vrt mizo in stole. Kralj pride k meni in jaz ga nagovorim: Dober dan veličastni gospod kralj. V roko mi seže in vorašča, kako je mojemu fantičku ime; Francelj, ki je 6 let star, je bil pri meni. Kralj ga je potapljal po glavi in rekel: Francelj — Francelj! Potem gre kralj v hišo. Tu je 5 mesecev star fantiček ležal na postelji razvit. Kralj stopi k njemu in ga poljubi ter mu stisne v roko en francoski cekin za 20 frankov. Jaz sem fantku vzel denar in sem precej sklenil, da bo zmerom za spomin pri hiši. Potem greva s kraljem dol na njivo in je videl, kaj je suša naredila na zrnjal z glavo. Vprašal me je, koliko zaslužim od ceste. Jaz: 600 K mesečno. Kralj: Kako pa morete izhajati? — Potem je šel na vrt k obedu. Med obedom je kralj zopet hotel imefi Franceljna. Iskali smo ga in klicali. Francelj se je bal gospodov, je mislil, da so Toljani, ker so mizo in stole iz hiše vzeli in se je skrtil na hlev. Šofer je rekel: Francelj je dolji pojdi, nič se ne boj. Kralj je Franceljnu dal v klobuk pomaranč, čokolade in torte. Moja hči Pepa je kralju nesla lopek cvetic. Kralj jo je k sebi stisnil in ji dal

Redna zveza
iz Bremena preko Southampton, Cherbourga v New York potom prekrasnih ameriškanskih viadnih parobrodov United States Lines.
PRIHODNI ODHODI:
America . . . 7. febr., 11. aprila
President Harding 14. febr., 21. mar.
George Washingt. 21. febr., 28. mar.
President Roosevelt 28. febr., 4. apr.
Novovalje presuete in plovne listine šte v. 146.
UNITED STATES LINES
BEOGRAD, Travnička ulica 1.
In vse večje potne pisarne.

In harambaša napravi velik križ nad mrtvecem, potem pa pristavi:

»Izkopljite mu jamo in ga zasujte. Pa dražja navalite na grob. Ti pa, Pomiganec, skrbi, da se Mrčanova Mica pomiri in skrbi za njene otroke!«

»Se zgodi, harambašal Jamo bo izkopal Požaganec, jaz bom pa tolažil Mico,« odvrne Pomiganec, potegne iz malhe kos kruha in ga pomoli otrokoma.

Ta dva sla začudeno gledala kozasli obraz svojega novega očeta, vendar sežela po kruhu.

»Harambaša, komisar Pajk je razpisal nagrado na tvojo glavo. Na Kranjskem polju pa je postavil visoke vislice za naše ljudi,« pravi Požaganec in upre oči v svojega poglavarja.

»Ha, takih pajkov je bilo že dosti, ki so splelali mreže nad našimi glavami,« odvrne Veliki Groga samozavestno in zravna svoj ukrivljeni hrbet. — »Ali mreža se je vselej sirgala, posebno takral, ko se je zavila okrog Grogove glave. Prelanka je ta pajkova mreža in še železna mreža v linah na Gradiški ni bila dovolj močna, da bi nas zadržala. Na Pajkove vislice bomo pa mi obesili prvega, ki bi izdal naše naklepe.«

»Dobro, živel harambaša!« zakliče bratgotinasti Tacman, ki je stal poleg hčere Velikega Groga in tiše izpregovori: »Se je tič, tvoj oče!«

»In li, moja Taca, ti ga podpiraj! Starosti ni ubežal in zdaj sloni le na tebi vsa naša zadruga.«

Dekle s črnimi očmi pogleda svojega izvoljenca tako živo, da je ta trenil z očmi.

»Duh Velikega Groga še živi, ali Tacmanova roka je, ki naj drži odslej red nad našimi glavami. Bog naj te živi, Tacman!« se oglasi grbasti Agala in rožlja s srebrnjaki ob pasu. »Danes je v Kranju lržen dan, Micika, skrbi, da bo najmanj deset aržalov odrezanih na sejmu. Ti pa poskrbi, Tacman, da se nakleska cerkev malo izprazni. Tamkajšnji župnik Blaznik je naš sovražnik, desna roka Pajkova. V nedeljo je na prižnici trdil, da smo mi krivoverci, ker se sami poročamo,« ukazuje harambaša hčeri in Tacmanu.

»Ha, za štolo mu jel« pristavi Tacman.

»Pa za bero, ne pa za vero,« vščipne Polonjek.

»Tisti Ribnikar v Kokri je menda prav bogat, najbogatejši župnik v okolici. Te ga bi bilo ljudi dobro malo potresli,« reče spet Travnov Janez.

»E, kakor nas izkušnja uči, denarjev ne bomo dosti nabrali pri župnikih. Kakšna reč je bila že pred več leti s tislim Božičem v Križah. Nabrali smo res precej blaga, ali denarcev ni bilo,« odgovarja harambaša.

»E, saj nam za denar tudi ni toliko, kolikor za meso in slanino. In v župniških koljco zmerom debele prašiče.«

»Ti, Mina Pograjčeva, skrbi za to, da se bosta Štrukelj in Jižnik v Goričah do dobrega skregala radi tistega mejnika za vžarami. To bo voda na naš mlin. Jera Travnova, li pa pojdi s kvarlami do Jižnice in ji prorokuj srečo tako, da boš veliko daru dobila, pa malo uganila,« spet nadaljuje Veliki Groga svoje ukaze.

Rokovnjači so se polagoma razkropili, vsak pa je vrgel pri odhodu suho vejico na

»mrtvico« — grob umrlega Breze. Tudi harambaša je krenil z Agalo proti Kamnjaku, mimogrede pošepelajoč Polonjku na uho, naj pri ječarju Franču v Kranju poizve, koliko bričev je dobil komisar Pajk na novo (Dajje.)

»Domoljuba« letnik 1908, 1909 ali 1910, dobro ohranjenega, popolnega, želi kupiti neki gospod v Julijski Benečiji. Tozadevne ponudbe sprejema uprava »Domoljuba«.

Treba da Fellerjev Elzaflu'd Povsod kupiti morete!

Ako ustanovite, da Fellerjev pravi Elzaflu'd kje nemorete dobiti, prosimo sporočite, ta o'j obite sporočilo za Vas najugodnejše mesto, kje se prodaja

To je najboljšje kar sem kedaj okušal!

Pravi Fellerjev Elzaflu'd kot dober dejno sredstvo za dragojenel Za ude! Za vrat! Za glavo! Za zobel Kot kozmetikum! Za negovanje ust! V zimi! V letu! Pri tisoč pritožnostih pokaže se blagodelujoč, bolečine lajšujoč, koristen in mnogostransko uporabljiv. Je veliko močnejši kakor franco-ko žganje in najboljšje sredstvo te vrste! Nekoliko kapljic zadostuje, da tudi vi rečete:

To je najboljšje kar sem kedaj okušal!

Skupaj s pakovanjem in poštnino stano:

3 dvojnat ali 1 špeci'jalna steklenica	24 Din
12 dvojnatih " 4 špeci'jalne steklenice	64 "
24 " " 8 špeci'jalnih steklenic	146 "
36 " " 22 " "	208 "

KOTPRIMOT Elza-obli' koper korja očesa 2 ali 3 din.; Elza-montolni drsniki 4 din.; Elza-posipalni prašek 3 din.; Elza-riboje olje 20 din.; Elza-voja za usta 12 din.; Elza-kolonaska vosa 15 din.; Elza-šumski hirta za sobo 15 din.; Glycerin 4 din. in 15 din.; Lysol, Lysotorm 12 din.; Kiseiki čaj od 1 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 din.; Elza mrtvečni prašek 7 din.; arup za podgane in miši 7 din. Za primot se pakovanje posebej računa.

Na te cene se računa sedaj še 50% doplatka. Adresirati natančno: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elzatrž štev. 16, Hrvatsko.

POZORI! Za podeželska društva, POZORI! ki uprizarjajo gledališke igre, izdelujem nove,

UMETNE ERADE

ki ne rabijo lepila. 6 brad za različne maske in barve 60 Din, 10 brad 90 Din. — V ZALOGI so garniture šmink, 8 barvne, lepilo (Mastic), lasna volna, puder. — Izdelujem po naročilu gledališke vlasulje. Kupujem ženske zmešane LASE po najvišji dnevni ceni. — I. DOLENJSKA LASNA INDUSTRIJA L SVETEC, NOVOMESTO. 21

KDOR HOČE svojo družino dobro obuti, naj kupi usnje na sejmu v Rajshenburgu, na Rakeku, v Črnomlju, Krškem in Žužemberku na stojnici FRANC PERKO.

Nosite zaradi njihovih velikih prednosti PALMA

Lepo domače platno

izredno trpežno iz lanene preje izdeluje najceneje tkalnica

'Krosna', Ljubljana, Zrinskega c. 6 nasproti cerkve sv. Jožefa. Sprejema tudi laneno prejo v tkanje. Na zahtevo pošilja vzorce.

ANTON KUNSTEK

LJUBLJANA :: Kopitarjeva ulica 4, priporoča svojo veliko zalogo

usnja in čevljar-skih potrebščin

na drobno in debelo.

CUNARD LINE

Najhitrejši parniki sveta. Direktna potniška in tovorna-vožnja od

Hamburga in Cherbourga za Ameriko in Kanado

4 dnevni, 5 1/2 dneva, lastne kabine za potnike III. razr. Potnike odvede izkušeni uradniki od luke ukrcanja ter jim nato dragevolje nudijo vsako pomoč. Pojasnila daje: Cunard Line

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Jugoslavenska banka d. d. Zagreb.

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Ljubljana, Kolektivska ul. 26

Brzojavni naslov: „Cunard“ Ljubljana.

Družinska Pratika ZA LETO 1923

je IZŠLA in se dobiva v vseh trgovinah po Sloveniji.

Cena izvodu 3 Din.

Na debelo se naroča pri založništvu v Ljubljani. — Razprodajalci popust!

DOBRO KUCHARICO

pošteno in snažno, sprejemem takoj. Naslov pove uprava «Domoljuba» pod številko 432.

Pošten, priden mladenič se želi

priženiti na kmetijo.

Več pove upravnistvo «Domoljuba» pod: «MLA-DENIČ šte. 47».

Učenca za čevlj. obrt sprejme Luka Omahna, čevlj. mojster, Hrib 19, p. Lukovica.

Vinski kupci, pozor!

Kdor želi kupiti IZVRSTNEGA VINA po zmerni ceni, naj vpraša za naslov pri upravnistvu «Domoljuba» pod šte. 405.

Trgovska hiša na Dolenjskem, v bližini Ljubljane,

išče mlajšo osebo v kuhinjo

ki bi bila vajena dobrega gospodinjstva boljše in domače kuhe. Nastop takoj, plača dobra. — Poudrbe pod: «PRIDNOST 221» na upravnistvo lista.

Zdravo, pošteno, snažno dekle

za pospravljanje sob in k otrokom sprejemem takoj. Naslov pove uprava lista pod šte. 434.

Dobre ajdove LUSKINE

kilo TRI krome, oddaja FRAN POGACNIK, Ljubljana, Dunajska cesta šte. 36.

Lepo kmečko POSESTVO

je naprodaj. Leži tik železniške postaje Grobelno, v izmeri 9 ha, 77 in pol arov. Posedstvo sestoji iz 4 lepih gozdov, 6 velikih njiv, drugo sadonosniki in travniki. Redi se lahko 5 glav živine. Hiša je zidana, z opeko krita, zidani blevi za 10 glav živine in 5 svinjakov, vse v porabnem stanju. — Ceno in druge podrobnosti pove IV. PAVLIČ, OPLOTNICA, ŠTAJ. 424

LUBASOVO HARMONIKO

prodam. Je 3 vrstna, še kakor nova. J. ŠEME, Ljubljana, Zaloška cesta št. 13. 419

ALOJZ ARHAR,

elektrotehnično podjetje, LJUBLJANA 7, Spodnja šiška, Sv. Jerneja cesta šte. 47.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela, kakor tudi vse nove napeljave daljnovodov in inštalacij; se priporoča cenjenemu občinstvu.

STAROZNANA TRGOVINA Z OGLJEM IG. AŽMAN, KROPA (Gor.)

kupi vsako množino

BUKOVEGA OGLJA

in plača po najvišjih dnevniških cenah, ker ima zveze s tujimi državami.

LIPOVO CVETJE

IN DRUGA ZDRAVILNA ZELIŠČA kupuje po najvišjih cenah drogerija A. KANC, Ljubljana, Židovska ul. 1. — Zahtevajte cenik!

Ženinom in nevestam

se nudi ugodna prilika za nakup vsakovrstnega MANUFAKTURNEGA BLAGA v trgovini

ANTON SAVNIK, Školja Loka, Zgornji trg.

Na veliko in malo!

Priporočamo

najboljše šivalne stroje Gritzner

za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri:

Josip Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Domače LANENE TROPINE

prodaja ALOJZIJ TRAMPUŠ, Golo brdo št. 16, Medvode. 17

Vsakovrstni VOZovi združenih obrtnikov

stalno v zalogi pri

MARTIN MALI,

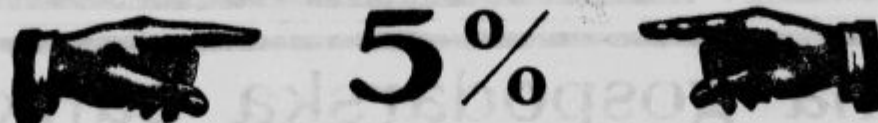
sedlarju in ličarju avtomobilov v Domžalah.

Vsako prvo in tretjo sredo v mesecu v Ljubljani na Ambroževem trgu (St. Peterski most.) Sprejemajo se popravila in v zameno.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje vloge brez odbitka po

 5%

Stanje hranilnih vlog nad 120,000.000.— kron.
Stanje rezervnih zakladov nad 1,100.000.— kron.

**Poroč. prstani
Izouble verižice
S.enske u e
Brodlike
Ze ne ure
Uhani**

Kajet (re)ja trgovina ur, zlatnico i
srobrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Pre ernova 1

Lepo črno BRINJE

ima v zalogi trdka **KMET & KOMP.**, Ljubljana,
Gospodarska cesta 8.
Telefon interurban 319. Brzjavaj: **KMET.**

150 kron na dan

Jahko vsak zasluži doma v svojem kraju s prodajanjem nekega izdelka. Kdor hoče zaslužiti, naj mi pošlje svoj naslov in znamko za odgovor.

Josip Batič, Litila 75.

Kr. Holandski Lloyd.

Redni brzi poštni parniki iz
**Amsterdama in Cherbourga v
Južno Ameriko**

Rio de Janeiro, Santos Montevideo in
Buenos Aires.

Vsa potrebna navodila daje **Kr. Holandski
Lloyd**. Glavni zastopnik za **JUGOSLAVIJO
JUGOSLAVENSKA BANKA - ZAGREB**
B-cesta 33. — Telefon: 24—65.
Brzjavajni naslov: „Realloyd“ Zagreb.

PREKLIC. Podpisani preklicujem besede, ki sem jih nepremišljeno govoril o Antonu Zevniku iz Mavčič št. 18 in sicer, da mi je on poslopie zašgal. Obžalujem nepremišljeno govorico in se mu zahvaljujem, da je odstopil od nadaljnje sodne proizvodbe.

V Mavčičah, dne 24. decembra 1922.
JOZEF KALAN.

IVAN JAX IN SIN
GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA

šivalni stroji.

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena l. 1867. Doslo je ravnokar vojeje številno strojev za vsako obrt. Vrzanje poučuje brezplačno. Pisani stroji **ADLER**, Geniki zastoj in franko. Kolesa iz prvih tovar: **Dürkopp, Styria, Wahrenrad** in motore na prvo kolo.

Hlode, gojzdove, trame, deske in drva ponudite **LESNI DRUŽBI ILIRIJA**, Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8, pred sodnijo. Plačujete se najvišje dnevne cen.

VAJENCA

za **PEKOVSKO OBRT**, iz poštene hiše, krepkega sprejme **PEKARIJA V LJUBLJANI**. — Nastav pove uprava „Domoljuba“ pod številko 149.

Miši-podgane

stencice-čurki in vsa gola-zen mora poginiti ako porablite moja najbolja preizkuš, in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljak, in hišnim mišim 28 K, za podgane 28 K, za ščurke, 30 K, za stencice 28 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesuna sadin in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju **Zavod za ekspan**
M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

**Popolnoma varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI**

F. L. Z. O. Z.

sedaj poleg nunske cerkve, poleti l. 1923 v svoji lastni palači ob Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestu- **6%** brez odbitka rentnega in invalidskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 1/2 %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 1/2 %**.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Ali se hočete temeljito osvoboditi

reumatizma?

Tisoči so že bili ozdravljeni!

Bolčine v udih in členkih, otokli udje, sključene roke in noge, trganje, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabost oči so posledice revmatičnih in protinskih bolezni.

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje!

Nikako univerzalno zdravilo, marveč sredstvo, ki je nudi bolnemu človeštvu mali narava. Vsakemu brozplačna poizkušnja! Pišite mi takoj in vam pošljem sredstvo in poučno razpravo popolno zastoj. Ostali mi bodele trajno hvaležni.

Ekspedicija Opern-Apotheke, Budapest. VI Abth. 141.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000

Podružnice: Dlakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost s **Sveopćo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu** in njeno podružnico v **Karlovcu** ter z **Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.**

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk **Državne razredne loterije.**